

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
 Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
 Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
 dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ.
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Férfiak a gálon.

Azok a válságok és váratlan fordulatok, amelyek a felvidéki magyarság sorsát eldöntötték, nagyon tiszteletreméltó szinten állították elénk a Csehszlo-

Azok az izgalmas napok különösen két új nevet rögzítettek meg a magyarság emlékezetében. Jaross Andor az egyik, aki az utóbbi években a felvidéki

Jaross Andor (*) újságírókkal beszélget.

vákiában élő magyarság vezetőit. Kiderült, hogy ezek a kiváló férfiak a legbensőbb kapcsolatban állnak a néptömegekkel s a nehéz pillanatokban a maguk jó belátása szerint tudják irányítani a népük magatartását.

Mint távoli szemlélők, azt is szívesen állapítottuk meg, hogy ezek a vezetők nemcsak a bajba jutott csehek és szlovákok felé képviselték megfelelő eréllyel és bátorsággal a felvidéki magyarság ügyét, hanem az uralomváltó magyarságot is férfiasan figyelmeztették a visszaszatolt nép érdekeire.

Gróf Eszterházy János (*) hivei között.

együtt magyarpárt elnöke volt, a másik a párt ügyvezetője: Eszterházy János gróf. Kettejük közül Jaross Andor, mint esallóközi birtokos, Magyarországhoz tért vissza pártjának tizenhét képviselőjével. Az új munkatéren is rövid idő alatt tiszteletet, becsülést vívott ki magának

összinte vélemény nyilvánításával és gerinces, bátor magatartásával. Mint a felvidéki területek legalaposabb ismerője, miniszteri tárcát kapott a magyar kormányban, ám sulya és tekintélye nőttön nő abban az üdvös átalakulásban, amely Magyarország mostani közéletét áthatja. Jaross Andor szilárd alapokon áll: a magyarnép jólétének munkálását, a szükséges ujitások megvalósítását, a másfajú és nyelvű népek jogainak megbecsülését vallja államférfiúi hitvallásának. Az előrehaladást kívánó magyarok máris úgy tekintenek rája, mint a közeli jövő egyik vezéralakjára.

De nagy tiszteletet és elismerést vivott ki magának a másik felvidéki vezető ember: Eszterházy János is. A jobb jövőre vágyó magyarok mindenütt tapsoltak ama nyilatkozatának, amelyben szózatot intézett Magyarország gazdag földesuraihoz: ne álljanak útjába az igazságos földelosztásnak, sőt ők maguk kezdeményezzék a földnélküli népnek birtokhoz való juttatását. Hivatkozott a

maga példájára, elmondotta, hogy neki ötezer holdból csak háromszáz holdja maradt meg, ám ő kellő munkával és életmóddal ebből is tisztességes, uris életet tud folytatni.

Eszterházy János más tekintetben is nagy tiszteletet vivott ki magának. Az ő otthona Nyitra város környékén a szlovákok uralma alatt maradt ugyan, ő maga azonban történelmi és családi kapcsolatai révén minden gáncs és elítélés nélkül visszatérhetett volna a magyar nemzet körébe. De ő helyt kívánt maradni a közös sorsot vállalt azokkal a magyarokkal, akiket az új határokon túl, szlovák uralom alá rendelt a döntőbíró ítélete. Meghatódással olvassuk a híreket, hogy milyen együttérzéssel, csüggedetlen lélekkel igyekeznek a vissza nem esotolt magyarság életkedvét fönntartani s a további küzdelmek számára megerősíteni.

Férfiak a gáton!

Önzetlen, áldozatkész szellemük, nemes példájuk mindenüvé lelkesítő fényt sugároznak, ahol magyarok élnek.

Szövetkezeti bál Kolozsváron.

A városi közönség már fölfedezte a falu szötteit és szöveteit: mind nagyobb kelendőse van ezeknek a ruházkodásban, a háztartás szükségleteinek kielégítésében. Kolozsvárt az Alfa-szövetkezet hozza forgalomba a falu értékes készítményeit. A szövetkezetet diákok alapították s igen szép sikerrel vezetik. Közelebbről szép mulatságot rendeztek a szövetkezet áruinak népszerűsítésére. Képünk ennek a mulatságnak egyik csoportját ábrázolja.

Mi áll az olasz-francia viszály mögött?

A világpolitika vizein újból zavaros hullámcsepások jelentkeznek. Ciano gróf olasz külügyminiszter a múlt héten a képviselőházban beszédet mondott, s midőn Olaszország gyarmati kérdéseiről emlékezett meg, az olasz képviselők Tunisz, francia észak-afrikai gyarmat és Korzika sziget Olaszországhoz való csatolása mellett tüntettek. Erre mintegy ideges zenekar zudult fel a francia sajtó s a legélesebben tiltakozott az újonnan jelentkező olasz gyarmati követelések ellen. De nemcsak a francia sajtó, hanem az angol sajtó is elítéli az olasz tüntetéseket és egyszerre egy új európai viszály körvonalait bontakoztat ki. Még a római angol nagykövét is tiltakozott az olasz gyarmati követelések ellen, mire Ciano gróf külügyminiszter szükségesnek látta, hogy magyarázó nyilatkozatot adjon. Eszerint hangsúlyozta, hogy az olasz kormány nem felelős azért, amit az olasz ellenzéki képviselők és az olasz lapok beszélnek vagy irnak. Az olasz külügyminiszter nyilatkozata után ugy látszott, hogy az olasz-francia viszály hullámai kissé alább szálltak, de vasárnap ismét olyan események játszódtak le, amelyek újból elmérgesítették Franciaország és Olaszország között a helyzetet.

Ciano gróf nyilatkozata ellenére vasárnap nyilvánosságra került, hogy az olasz főváros egyik legnagyobb terét, az Areazzo teret Korzika térnek fogják elnevezni. Ugyancsak vasárnap egy nápolyi olasz-francia labdarugó mérkőzésen heves botrányok zajlottak le. Már a játék folyama alatt az olaszok hevesen tüntettek a francia játékosok ellen, a játék végén pedig a csapat tiszteletére a francia himnuszt játszották. Erre az olasz közönség tüntetni kezdett, heves füttykoncertet rendezett, úgy hogy a francia himnuszt a zenekar be sem tudta fejezni. Ugyanakkor Ajaccióban, Korzika fővárosában, a lakosság nagy népgyűlést tartott, amelyben tiltakoztak az olasz követelés ellen és kimondták ragaszkodásukat Franciaországhoz. Sanghájban is az olasz és a francia tengerészek közt ugyancsak vasárnap véres verekedések zajlottak le. Az egyik sanghái kávéházban, francia engedményes területen, olasz és francia tengerészek összeverekedtek, amelynek a végén négy olasz tengerészt letartóztattak. Amikor a történetek híre az olasz kasszárnyába eljutott, ötven olasz tengerész tehergépkocsin a helyszínre sietett. A francia rendőrség a gépkocsit megállította, mire az olasz tengerészek tüzelni kezdtek és két francia rendőr megsebesült.

Mindezekből nyilvánvaló tehát, hogy az olasz-francia viszály nemhogy enyhült volna, hanem még jobban elmérgesedett. Olaszországban hangoztatják, hogy a müncheni egyezmény eddig elért eredményei nem a végét, hanem csak a kezdetét jelentik az újabb és újabb gyarmati igényeknek. Az egész világ közvéleménye előtt ma már nem vitás, hogy Olaszország igényt tart Korzika szigetére és különösen igényt tart Tuniszra. Ez Afrika északi részén, Gibraltár és a Szuezi csatorna között egyike a legfontosabb kereskedelmi és hadi kikötőknek s Olaszország nagyhatalmi törekvésének és középtengeri befolyásának a megnagyobbításához, ugylát-szik, szüksége van Tuniszra. Vannak olyan feltevések is, hogy Olaszország, tekintettel arra, hogy a Szuezi csatornán való közlekedés rendkívül drága és költséges, Tuniszon keresztül szárazföldi utat akar kiépíteni Abesszinia felé. Mindenesetre ez egy olyan messzefekvő nagyhatalmi ábránd, amelynek a megvalósításában talán még az olaszok sem biznak.

Az olasz-francia viszály elmérgesedése következtében valószínűnek látszik, hogy Chamberlain angol miniszterelnök római útja, amely épen a francia-olasz viszony megjavítását célozta, késedelmet fog szenvedni. A francia lapok sokat foglalkoznak most Ribbentrop német külügyminiszter párisi látogatásával is. Azt hiszik, hogy a Ribbentrop útja az olasz-francia viszály kieleződése miatt nem fog elmaradni, mert Németország szándékait semmiféle időközi viszály nem zavarhatja meg. Egyes lapok az olasz-francia viszály elmérgesedése, illetve az olasz gyarmati követelések mögött a spanyol helyzet megoldhatatlanságát látják. Közismert dolog, hogy Olaszország óriási összeget fordított a spanyol háborúra, amely nem hozta meg a kívánt eredményt. Olaszország a spanyol háborúval nem érte el a célját, és most Tuniszt és Korzikát követeli Franciaországtól, de az is lehetséges, hogy ezektől a gyarmati követelésektől adott pillanatban el fog állani, hogyha az érdekelt nagyhatalmak Spanyolországban szabadkezet biztosítanak a számára és ott meg fogja találni számításait. Mindenesetre Olaszország földközi-tengeri és afrikai uralmát meg akarja erősíteni és ezért egyelőre diplomáciai fegyverekkel harcol. Veszélyes azonban ez a játék, mert nemcsak Franciaország, hanem Anglia is részen áll és nem lehet előre tudni, hogy milyen következményei lehetnek az olasz gyarmati követeléseknek.

Külföld.

Nem sikerült a franciaországi sztrájk. Lapunk előző számában közöltük, hogy a francia munkásság általános sztrájkot rendezett, hogy ezzel a kormány ellen tüntessen és Franciaország belső békéjét megzavarja. A munkásság terve nem sikerült. A kormány ura maradt a helyzetnek és a sztrájkolók felforgató és erőszakos mozgalmait mindenütt elfojtották. A kormány nyilatkozatban tette közbírré, hogy mindenütt sikerült megakadályozni a sztrájkolók mozgalmait. A francia és külföldi ujságok egybehangzóan megállapítják, hogy a franciaországi sztrájkmozgalmából a Daladier-kormány győzedelmesen került ki.

Schuschnigg volt osztrák kancellár nem fogadta el szabadonbocsátását. Angol ujságok értesülései szerint Hitler, németbirodalmi vezér felajánlotta

Schuschnigg, volt osztrák kancellárnak, hogy családjával együtt szabadonbocsátja. A volt osztrák kancellár hír szerint visszautasította az ajánlatot azal az indokolással, hogy csak akkor fogadja el szabadlábrahelyezését, hogyha volt munkatársai is kegyelemben részesülnek.

Uj külügyminiszter Magyarországon. Kánya Kálmán magyar külügyminiszter egészségi állapotát az utóbbi hónapok izgalmas külpolitikai eseményei és tárgyalásai nagyon megviselték. Erre való tekintettel Kánya Kálmán az uj Imrédy-kormányban nem vállalt miniszteri tárcát. A magyar kormányzó külügyminiszterre valószínűleg gróf Csáky Istvánt, a mindenkori magyar külügyminiszter állandó helyettesét, fogja kinevezni. Az uj külügyminiszter személye biztosíték arra nézve, hogy Magyarország külpolitikája továbbra is a

Berlin—Róma tengelyhez fog simulni. Az uj magyar külügyminiszter egyik fontos feladata lesz, hogy Magyarország és Lengyelország kapcsolatait még szorosabbá tegye és hogy Magyarország szomszédai-val való megbékülését elősegítse.

Merényletet kíséreltek meg Trockij ellen. Trockij, száműzetésben élő orosz politikus ellen merényletet kíséreltek meg. A merénylőt a mexikói rendőrség akkor tartóztatta le, amikor Trockij lakásába be akart mászni.

Lengyelországhoz kerülnek a tátrai fürdők. A Csehszlovákia és Lengyelország között folyó határrendezés még nem ért véget. Hír szerint a lengyelek igényt tartanak Tátralomnicra és több körülötte levő fürdőhelyre. Ha a lengyel igényeket kielégítik, a csehek csaknem teljesen elveszítik a tátrai üdülőhelyeket.

Uj köztársasági elnök Csehszlovákiában.

A csehszlovákiai nemzetgyűlés egyhangulag a cseh közigazgatási bíróság elnökét, Hacha Emilt választotta meg Csehszlovákia köztársasági elnökévé. Az eredmény kihirdetése után az uj elnök azonnal letette az esküt. Az uj elnök megválasztása után a Sirovy-kormány lemondott. A köztársasági elnök Beran képviselőt bizta meg az uj kormány megalkotásával.

Hacha Emil,
az új cseh köztársasági elnök.

Lemondott a magyar képviselőház elnöke. Korniss Gyula, a magyar képviselőház elnöke tisztségéről lemondott. Lemondása azzal áll összefüggésben, hogy ő is megtagadta az Imrédyvel való együttműködést. A magyar képviselőház ülésein egyelőre az alelnök tölti be az elnöki tiszteket, véglegesen hírszerint Darányi Kálmánt fogják elnökké választani.

Szüllő Géza kitüntetése. A felvidéki magyarság egyik vezérének, Szüllő Gézának, Horthy Miklós, Magyarország kormányzója titkos tanácsosi méltósággal tüntette ki és kinevezte a magyar felsőház életfogytiglani tagjának. A kitüntetéssel Horthy Szüllő Gézának azokat a nagy szolgálatait jutalmazta meg, amelyeket különösen nemzetközi tárgyalások alkalmával a felvidéki magyarság érdekében tett.

Külpolitikusok utazgatásai. Az európai külpolitikai helyzet még mindig nem jutott nyugvópontra. Arra mutat az is, hogy a külpolitikusok állandóan úton vannak. A külpolitikusok utazásai azzal az erőfeszítéssel állanak kapcsolatban, amellyel minden állam meg akarja menteni a békét. Ribbentrop, német külügyminiszter éppen lapunk zárta-kor utazott Párizsba. Beck, Lengyelország külügyminisztere január hónap folyamán Rómába utazik. A látogatás vizsgálás lesz Ciano gróf legközelebb megtörténő varsói látogatására. A lengyel külügyminiszter Oroszországba is készül, hogy a lengyel-orosz közeledés részleteit megbeszélje. Eden, volt angol külügyminiszter két-heti tartózkodásra Amerikába utazik. A volt angol külügyminiszter két hetet tölt az ameri-

kai Egyesült Államokban és fontos külpolitikai megbeszéléseket fog folytatni. Chamberlain, angol miniszterelnök az angol parlament alsóházában bejelentette, hogy Mussolini meghívására, rövidesen Rómába utazik. Chamberlain hangsúlyozta, hogy a Münchenben megteremtett személyes érintkezésnek nagy előnyei már jelentkeztek és ezek a római látogatás után csak növekedni fognak. Chamberlaint a pápa is kihallgatáson fogadja.

Mi derült ki az olasz parlament ülésén? Az olasz fasiszta parlament ülésén Ciano külügyminiszter nagy beszédben ismertette a csehszlovák válság egyes mozzanatait. Az ülésen rendkívül érdekes dolgok derültek ki. Ciano elmondotta, hogy szeptember végén a helyzet olyan súlyosra fordult, hogy Olaszország háromszázezer embert szőlített fegyverbe s csak pár órában múlt, hogy az új világháború ki nem tört.

Roosevelt nem jelölteti magát az elnökségre. Az Észak-amerikai Egyesült Államok elnöke, Roosevelt, 1940-ben nem jelölteti magát az elnöki méltóságra. Maga helyett Hopkinst, az Északamerikai Egyesült Államok közmunka ügyeinek vezetőjét fogja ajánlani.

Nagy tüntetés volt Szófiában. A bolgár fővárosban egy napig ostromállapot volt, mert a békeszerződés 20-ik évfordulóján nagy tüntetést akart rendezni. A kormány erőteljes intézkedéssel akadályozta meg a zavargásokat.

A magyar kormány megvalósítja a korszerű újításokat. A magyarországi egységes párt Imrédy újabb megbízatása után gyűlést tartott. A gyűlésen Imrédy Béla miniszterelnök kijel-

entette, hogy mindazokat a korszerű újításokat, amelyeknek megvalósítását tervezte, meg fogja valósítani. Imrédy bejelentette, hogy a földreform végrehajtásáról szóló javaslatot rövidesen a parlament elé terjeszti. A nemzeti egység pártjának tagjai lelkesen ünnepelték Imrédyt abból az alkalmából, hogy a magyar kormányzó ismét őt bizta meg a magyar kormány vezetésével.

Csehország együtt akar működni Németországgal és Olaszországgal. Hacha, a Csehszlovák köztársaság új elnöke egy külföldi ujság tudósítója előtt nagyjelentőségű nyilatkozatot tett. A köztársasági elnök kijelentette, hogy Cseh-Szlovákia földrajzi helyzete megszabja a cseh külpolitika jövő irányait. A német nemzettel a csehek gazdasági és művelődési téren együtt fognak működni. Hacha reményét fejezte ki, hogy Olaszországgal is hasonló kapcsolatot fog teremteni.

Merényletet kíséreltek meg Stalin ellen. A vörös hadsereg most épült színházának oszlopaiban dinamitot helyeztek el azzal a céllal, hogy a megnyitó ünnepség alkalmával a színházat felrobbantsák. A merénylet Stalin ellen irányul, mert a megnyitó ünnepségen ő is részt fog venni. A merénylőket letartóztatták.

Egy középamerikai állam területet ad a letelepülő zsidóknak. Egy középamerikai állam tízezer négyzetkilométer területet ajánlott fel, hogy azon huszonötezer zsidó család települjön le. Az egyetlen kikötés, hogy a letelepülő családok negyven százaléka földműves, negyven százaléka iparos és husz százaléka más foglalkozású legyen.

Zelea Codreanu halála.

A volt vasgárdisták parancsnokát, Zelea Codreanut tízévi kényszermunkára ítélték. Codreanu több társával a Râmnicul-Sărat-i fogházban töltötte ki büntetését. A napokban a katonai ügyészség rendelkezésére Codreanut 13 társával a Bucuresti mellett levő jilavai börtönbe akarták szállítani. Utközben a gépkocsit ismeretlen tettesek megtámadták. Ebben a pillanatban a foglyok felhasználva a zavart, el akartak menekülni. A foglyok kíséretében levő csendőrök fegyverüket használták. A 14 elítéltet, akik a felszólításra nem adták meg magukat, lelőtték. A lelőtt légiónáriusok között vannak Zelea Codreanun kívül Stelescu és Duca gyilkosai is.

A második hadtest katonai ügyészsége, valamint a polgári ügyészség képviselője azonnal a helyszínre szállottak ki. Az orvosok megállapították, hogy a 14 légiónárius meghalt. A katonai

parancsnokság az ügyészség javaslatára elrendelte, hogy a halottakat a jilavai katonai börtön területén temessék el. A temetés november 30-án megtörtént. A szökés közben lelőtt légiónáriusok névsora a következő:

Corneliu Zelea Codreanu tíz évi kényszermunkára és hat évi jogvesztésre elítélt, Nicolae Constantinescu, Ion Caranica és Doru-Dumitru Belimace, Duca meggyilkolása miatt életfogytiglani kényszermunkára elítélt foglyok, továbbá Ion Caratanase, Iosif Bozântan, Stefan Curcă, Ion Pele, State Grigore Ion, Ion Atanasiu, Bogdan Gavrilă és Vlad Radu, Stelescu meggyilkolása miatt életfogytiglani kényszermunkára elítélt foglyok, valamint Georgescu Stefan és Trandafir Ioan, ugyancsak Stelescu meggyilkolásából kifolyólag tíz-tíz évi kényszermunkára elítélt foglyok.

• Hírek •

Külföldi lapvélemény Őfelsége utjáról. A külföldi ujságok a legnagyobb elismerés hangján emlékeznek meg II. Károly király Őfelségének Angliában, Belgiumban, Franciaországban és Németországban tett látogatásairól. A külföldi ujságok kiemelik, hogy Őfelsége II. Károly király külföldi utazása nagyban hozzájárult a román nép tekintélyének növekedéséhez. Hangoztatják a külföldi ujságok, hogy Románia boldog lehet, hogy ilyen uralkodója van.

Őfelsége romániai vadászatra hívta meg Göringet. II. Károly király Őfelsége németországi tartózkodása alatt Göring német tábornaggal is találkozott. Őfelsége Göring tábornagyot vadászatra hívta meg. Göring tábornagy örömmel fogadta a megtisztelő meghívást és kijelentette, hogy a tél folyamán Romániába látogat.

Hetvenéves a pátriárka miniszterelnök. Miron Cristea pátriárka miniszterelnök 70-ik születésnapját december 10-én ünnepelték meg. A Jasiban rendezett ünnepségen részt vettek a kormány tagjai és egyházi méltóságok.

Ünnepélyes keretek között ülte meg az ország népe december 1-ét. Az összes román tartományok egyesülésének 20-ik évfordulóját egész Románia területén ünnepségek keretében ülték meg. Az egész országban szünetelt a tanítás és a közhiatalok zárva voltak. Az ország összes egyházainak templomaiban ünnepi istentiszteleteket tartottak. Bucurestiben az ünnepélyes istentiszteleten részt vettek a királyi tanácsosok és a kormány tagjai. Megjelentek a bucaresti ünnepségen a törvényhozó testületek elnökei és az összes magasabbrangu állami méltóságok. Nagyváradon az ünnepségeken Jorga tanár, királyi tanácsos is részt vett.

Uj tantervet készítenek a kisebbségi vidékek állami elemi iskolái részére. A közoktatásügyi minisztérium bizottságot küldött ki, hogy azoknak a vidékeknek az elemi iskolái számára, ahol nagyobb számban élnek kisebbségek, új tantervet állítsanak össze és a használandó tankönyvek tekintetében döntsön.

A jövő év nyarán látogat Romániába az angol királyi pár. Az angol királyi pár romániai látogatása terv szerint jövő év nyarán fog megtörténni, amikor II. Károly király Őfelségének trónralépését fogja ünnepelni az ország. Az angol királyi pár is részt fog venni ezeken az ünnepségeken.

Egy tudós tragédiája az Északi sarkon. Alfred Wegener tudós és sarkkutató hősi küzdelmeinek és halálának ismeretlen részleteit tárta fel egy dán ujságíró. A tudós és expedíciójának borzalmas tragédiájáról közöl érdekes cikket Tolnai Világlapja új száma.

Nagykövetséggé emelték a párizsi román követséget. A párizsi román követséget nagykövetséggé emelték. Ez újabb bizonyítéka a baráti kapcsolatnak, amely Románia és Franciaország között fennáll.

Ófelsége ajándéka London szegényeinek. II. Károly király Ófelsége London város tanácsának 500 angol fontot küldött, hogy az összeget London szegényei között osszák szét.

Intézkedések a rend érdekében. A csendőrfelügyelőség az összes csendőr alakulatokhoz rendeletet küldött, amely a rend minden eszközzel való fenntartásáról intézkedik. A rendelet szövege a következő:

Tántorithatatlanul és a legnagyobb eréllyel kell eljárni azokkal szemben, akik erőszakos cselekedeteket akarnak elkövetni. Az ilyenekkel szemben még a felszólítás is felesleges, a fennálló szabályzat 554-ik szakasza alapján. Az ellenszegülőkre tehát lőni kell minden könnyörület nélkül a tekintély és rend eszméinek fenntartása érdekében. Ebben a tekintetben megengedhetetlen, hogy valamelyik csendőr is habozzon vagy gyengéne bizonyuljon. A fennálló szabályzat és rendelkezések értelmében minden csendőrnek első kötelessége, hogy azonnal és visszavonhatatlanul megtorolja minden erőszakos cselekedetet.

Helyreállott Románia és Csehszlovákia között a táviró- és távbeszélő összeköttetés. A cseh határváltozás következtében Románia és Csehszlovákia között több hétig szünetelt a táviró és telefon összeköttetés. Mármarosszigeten keresztül az összeköttetést uira helyreállították.

Karácsonyra könyvet!

Bíró Vencel: Képek Erdély múltjából. Történelmi elbeszélések képekkel — — — — — Lei 45.—
Bíró Vencel: Nagyságos fejedelmek idejében. Történelmi regény az erdélyi fejedelmek idejéből. Szopós Sándor rajzaival Lei 20.—
Uj Erdélyi Antológia. Szemelvények 15 fiatal erdélyi magyar író és költő műveiből — — — — — Lei 100.—
Gyallay Domokos: Genovéva. Érzelmes történet, második kiadás — — — — — Lei 40.—
Csúry Bálint: Vöfélykönyv. Falusi esküvői verses szokások. Harmadik kiadás. Az előbbi kiadások rövid idő alatt fogytak el... — — — — — Lei 15.—
Tamási Áron: Lélekindulás. A neves író első novelláskötete. Csak a Minervánál kapható — — — — — Lei 80.—
Tompa Mihály: Elbeszélő költemények Gyallay Domokos előszavával. Ujdonság! — — — — — Lei 15.—

Rendeléskor kérjük az összeget és öt lej postaköltséget postautalvánnyal a következő címre beküldeni: Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Cluj, Str. Baron L. Pop 5. A szelvényre kérjük a rendelt könyvek címét följegyezni. Utánvétet nem szálitunk.

Kérje irodalmi, gazdasági és műkedvelő-árjegyzékünket.

Halállal fenyegették meg Suceava tartomány királyi helytartóját. A bukaresti lapok násolatban közölték a titokban működő vasgárdisták több fenyegető levelét. Ezek közül mutatóban közlünk kettőt.

Öxelenciája Alexianu királyi helytartó urnak

**Közigazgatási palota.
Cernăuți**

„Halálzászlóalj, terror a terror ellen!”

Hóhé! Az ország a söpredék ostorától szenved s a csöcselék önkényeskedése gyötri a nemzetet. A nép elitje a kapitány köré sorakozva harcol. Nincs már elegendő lánc és ügyész. Mi most ellenoffenzívába lépünk.

A nemzeti törvényszék vizsgálat tárgyává téve az anyagot, megállapította, hogy:

Gh. Alexianu professzor

elárulja a nemzet szent érdekeit és a román lelkiismeretet, eladta magát a piszkos csöcseléknek, megzavarja mozgalmunk jó menetét, átkos szándéktól vezéreltetve.

Mindezt megállapítva, a szükség parancsából halálra ítélünk téged.

Ne felejtsd el a Duca nevű kutyát.

A kivégzés 1939 január 1. és 15. között fog megtörténni.

A gárda él!”

A cernăuți katonai törvényszék parancsnoka, Cristescu ezredes hasonló fenyegető levelet kapott, amely így szól:

**Cristescu ezredesnek, a cernăuți katonai törvényszék elnökének
Cernăuți**

„Halálzászlóalj! Terror a terror ellen!”

Ezredes! Az ország a söpredék ostorától szenved, stb. . . .

A nemzeti törvényszék az anyag megvizsgálása után megállapította, hogy: Cristescu hadbíró-alezredes az ország szent érdekei és védői ellen mesterkedik, hogy bestiális kislelkűséggel sujtja a románságot és hóhéreként elárulja a román lelkeséget.

Tekintetel mindezekre és a szükséges parancstól hajtva halálra ítél Téged.

A kivégzés 1939. január 1—15-ike között történik meg.

A gárda él és örködik!”

A levél fölött halálfejes rajz két kereszt között. A levelet a katonai hatóságok a nemzetvé-

delmi miniszter elé terjesztették, aki a következő jegyzetet vezette rá: „Bemutatandó a belügyminiszter urnak, N. Ciuperca hadosztálytábornok, nemzetvédelmi miniszter.“

Felmentették állásától a III. hadtest parancsnokát. Hivatalos jelentés szerint Antonescu Ion tábornok hivatalos működésével tullepte törvényes hatáskörét s megengedhetetlen politikai magatartást tanúsított. Ezért megvonták tőle a III. hadtest parancsnokságát és helyébe Corniciu tábornokot nevezték ki.

Öfelsége rendeletére kibővítik az egyik fővárosi diákotthont. Bucurestiben az Öfelsége nevéől elnevezett diákotthont kibővítik. A diákotthonban a kibővítés után 800 egyetemi hallgató fog otthont találni.

Japánba repült egy német repülőgép. A Kondor nevű német repülőgép háromszori leszállással Japánba repült. A 13 ezer 600 km. hosszú utat a gép 42 óra alatt tette meg. Utján óránként 330 km.-es átlag sebességet ért el. A német repülőgép Göring marsall és a német nép üdvözlését vitte a japán népnek.

Megkezdődött a jövő évi költségvetés előkészítése. A minisztertanács elrendelte, hogy az egyes minisztériumok sürgősen fogjanak hozzá az 1939—40. évi költségvetés összeállításához. A költségvetés összeállítására vonatkozó utasításokat a pénzügyminiszter már megküldötte az egyes minisztériumoknak. Hír szerint az adót a jövő évben nem fogják emelni, azonban az adózó polgárok jövődelmének pontos megállapítását szigorúan végre fogják hajtani.

Legszebb karácsonyi ajándék!

	Nagy árleszállítás!
Baksoy S.: Patak banya (kis regény, 144 oldal)	20 lej helyett Lei 15.—
Tompa M.: elbeszélő költeményei (80 oldal)	15 " " " 10.—
Dr. Nagy A.: Jó egészséget (tanulságos elbeszélés)	15 " " " 10.—
Gyallay D.: Genovéva (regényes történet, 110 oldal)	40 " " " 30.—
Arany J.: Válogatott költemények (kötve, 160 oldal)	50 " " " 35.—
Arany J.: Kisebb elbeszélő költemények (kötve, 160 oldal)	50 " " " 35.—
Petőfi S.: János vitéz, A helység kalapácsa, Bolond Istók (képes kiadás, kötve 144 oldal)	50 " " " 35.—
Petőfi S.: költeményei (képes kiadás) füzve	120 " " " 80.—
Ugyanaz aranyozott egész vászonban	150 " " " 100.—
Ugyanaz famentes papíron, háromszínű aranyozott díszkötésben	250 " " " 200.—
Sportbélyeg-album. Díszes album-alakú kiadás, kivethető és kiegészíthető lapokkal. <i>Üdönság!</i>	250 " " " 200.—

Fenti árak csak 1938. december 31-ig érvényesek!

A megrendelt könyvek ára előre beküldendő, mert az utánvételezés nagyon megdrágítja a szállítást. A könyvek árán felül 100 lejig terjedő rendelésnél még 5 lej, 200 lejig terjedő rendelésnél 10 lej postacsomag költség is beküldendő egyidejűleg, míg 200 lejen felüli rendelést költségmentesen szállít a

Minerva Műintézet R.-T.,
Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Szökés közben agyonlőtték három merénylőt. A rendőrség vezérigazgatósága jelentést adott ki, hogy Făgăradu, cernăuți és Bica Anania, továbbá Andrei Petre kolozsvári merénylőket szökési kísérlet közben agyonlőtték. Făgăradu Vasile, kolozsvári ügyvédjelölt cernăuți lakásán egész fegyverraktárt találtak. Făgăradu tagja volt a feloszlott vasgárdista szervezetnek és ebből kifolyólag három évi börtönbüntetésre ítélték, de a büntetés kitöltése előtt megszökött. Bica és Andrei Petre a kolozsvári gázgyár és benzinraktár ellen kíséreltek meg bombamerényletet.

Egy világhírű filmszínész tüdőklése és bukása. Ivan Mosjoukine, egykor ünnepezt filmsztár életéről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb legújabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Rövid hírek

Értekezletre hívták össze a egyetemi rektorokat. A kolozsvári egyetem rektora ellen elkövetett merénylettel kapcsolatban Calinescu miniszter az összes egyetemek rektorait értekezletre hívta össze. Az értekezleten megbeszéltek azokat a rendszabályokat, amelyek a rend és nyugalom fenntartása érdekében a főiskolákon foganatosítani kell.

Tüzesetek Csernovitzban. Csernovitzban egyetlen éjszaka 13 tüzeset fordult elő. A tüzeket gyújtogatók okozták. Két gyújtogatót letartóztattak.

Letartóztatták egy államtitkárt a kisajátítási botrányjal kapcsolatban. Az Ungheeni földkisajátítási kapcsolatban tartóztatták Sergiu Dumitru, volt belügyi államtitkárt. A nagy per tárgyalását március 8-án folytatják.

Földgáztüzelésre rendezik be a marosvásárhelyi cukorgyárat. A marosvásárhelyi cukorgyárban tüzelőanyagul eddig nyersolajjal és fát használtak. A gyárat rövidesen földgáz tüzelésre rendezik be.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan fejlesztheti tudását a kisgazda?

A falusi kisgazdák tudásának gyarapítására a tél a legalkalmasabb időszak. Ez különösen fontos, most, amikor látjuk, hogy az egész világon a haladás szelleme uralkodik és, akik a szellemet nem értik meg, elmaradnak azok mögött, akik minden alkalmat megragadnak az önművelésre. Szomorú jelenség, hogy a falusi nép körében ma is nagyon sokan azt hiszik, hogy az igazi boldogságot és jólétet csak városban lehet megtalálni. A városra került falusi ember a mai nehéz gazdasági viszonyok között nem tud jól elhelyezkedni és rendszeresen csak nyomorog. A népmozgalommal foglalkozó tudósok megállapították, hogy a falvak elnéptelenedése és a falusi lakosság városokba való özönlése nagy veszedelemet jelent valamely nemzetre nézve.

A falusi népnek falun kell maradnia és hogy falun jól tudjon boldogulni, sokat kell tanulnia! A legegyszerűbb ipar folytatásához is hosszú évekig kell tanulnia. Miért volna ez másképpen a kisgazda esetében? Hiszen a kisgazda foglalkozásának is nagy tudománya van, amit meg kell tanulni. Az a falusi kisgazda, aki hivatása magaslatán áll és minden lehetőséget a gazdálkodás tudományának elsajátítására, boldogan és meglehetősen fog élni falun családjával és embertársai javára. A falusi ember kellő tudással felvértezve ki tudja elégíteni összes igényeit és nem vágyik a testet és lelket megmértelvező városba.

A kisgazda tudásának gyarapítása egyik ága annak a tudománynak, amit *falufejlesztésnek* neveznek. A falufejlesztés keretébe nagyon sokféle tudományt illesztenek be. Bárhogyan is forgatjuk a dolgot, az igazság ott van, hogy az erkölcsi tudományok mellett a falusi ember számára a

legfontosabbak a gazdasági tudományok. Hiszen ezek a tudományok segítik meg a kisgazdát munkájában, ezek teszik lehetővé, hogy a kisgazda szakszerűen tudja földjeit művelni és állatait ápolni. Természetes dolog tehát, hogy a kisgazda létfeltételei közé tartozik a minél magasabb színvonalú mezőgazdasági tudás elsajátítása.

A magyar kisgazda számára ez többféleképpen érhető el. A fiatal nemzedék téli gazdasági iskolák tanfolyamain sajátíthatja el a mezőgazdasági tudományát, az idősebbek helyi tanfolyamokon és olvasással gyarapíthatják tudásukat. Az olvasás fontosságára különösen fel kell hívni a kisgazdák figyelmét. A „Magyar Nép” és a Magyar Nép kiadványai valóságos kincseshányát jelentenek a tanulni vágyó gazda számára. Könnyen érthetően és saját anyanyelvén leírva találja meg a Magyar Nép-ben a kisgazda számára létkérdést jelentő gazdasági tudományok ismeretét. Most, télen, amikor a külső munkák megfogyatkoztak, sok időt lehet fordítani az olvasásra. A jól megválasztott olvasmány a falusi kisgazda tudását néhány óra alatt annyira gyarapíthatja, hogy a későbbi munkájának eredményében ezeket jelent. Hiába próbáljuk másképpen gyarapítani gazdasági tudásunkat, ha nem olvasunk és nem tanulunk jó folyóiratokból és könyvekből, nem fogunk előre haladni a gazdasági tudományokban.

Igy látom én, aki egy életen át figyeltem a falusi nép életét és ezért mindenkinek azt ízenem a Magyar Nép hasábjain keresztül, hogy olvasson és tanuljon, mert csak így tud a mai nehéz világban boldogulni!

Mihályi Kálmán

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézele a

„MINERVA” Biztosító Részvénytársaság

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadni.

Előkészületek az E.G.E tavaszi vetőmagkiállítására.

Az E.G.E. a szokásos tavaszi vetőmagkiállítását az 1939. évben is megrendezi és pedig február 19—25. napjain Kolozsvárt. Minden előző alkalommal igen szép sikerrel zárultak az E.G.E. vetőmagkiállításai, amelyeken bemutatta az egyesület Erdély fejlett és virágzó mezőgazdasági kultúráját. Az 1939. évi februári vetőmagkiállítás kapcsán tartandó gazdasági előadások ismertetni fogják az eddig elért eredményeket és meg fogják jelölni Erdély kisgazda népe számára a mezőgazdasági kultúra fejlődésének utjait. A kiállítás alkalmat fog adni a gazdaközönségnek a legjobb minőségű nemesített vetőmagvaknak közvetlenül a termelőktől, illetve a nemesítő gazdaságoktól való beszerzésre. A kiállítások jelentőségét nagy mértékben emeli az a körülmény, hogy azokon évenként rohamosan emelkedő arányban aktívan vesznek részt a kisgazdák, akik így a legjobb minőségű vetőmagvak használatával jövedelmüket a változott nehéz megélhetési viszonyoknak megfelelően fokozhatják. Az E.G.E. az 1939. évi kiállításra igen nagy súlyt fog helyezni a beküldött anyag szakszerű feldolgozására, a kiállítás oktató jellegének kidomborítására, az adásvételi ügyletek lebonyolításainak megkönnyítésére stb.

A kiállítás alkalmával számos szakelőadást rendez az egyesület és miután az egyesület munkássága a fejlődésnek erre a fokára jutott, amelyen már az egyes termelési ágaknál a részletekbe hatoló munkát kell, hogy kifejtse, — a kiállítás alkalmával meg fogja alaki-

tani összes szakosztályait. A kiállításra küldendő anyag szállítása és a kiállítást látogató gazdaközönség számára az E.G.E. ezuttal is külön kedvezményeket engedélyezéseit fogja kérni a C.F.R.-től. Már most felhívja az egyesület vidéki gazdaköri fiókjainak vezetőit, hogy a tanulságos kiállítás és értékes szakelőadások alkalmából Kolozsvárra csoportos kiránduló társaságokat szervezzenek. Az eddig elért szép sikerek buzdítsanak minden gazdát a kiállításon való részvételre. Bővebb felvilágosítást készséggel és díjtalanul nyújt az E.G.E. egyszerű levelezőlapon való megkeresésre. Az E.G.E. címe: Cluj, Str. Regală 16.

Lehet-e még őszi búzát vetni?

Igaz, hogy már december hónapban vagyunk és így elmúlt az időszak, amikor általában még vetni szoktak. A nagy szárazság miatt azonban a szántás nehezen ment és sok gazda került abba a helyzetbe, hogy ezideig nem tudta őszi vetéseit elvégezni. Kétségtelen, hogy *a decemberben elvetett őszi búzától sohasem várhatunk olyan terméseredményt, mint hogyha rendes időben vetettük volna el.* Mégis azt tanácsoljuk, hogy ha valaki nem tudta volna eddig az őszi búzát elvetni, vesse el nyugodtan, addig, amíg a föld nem fagy le. Ezáltal különben sem kerül rosszabb helyzetbe azzal a gazdatársával szemben, aki korábban vetette el a búzát. A nagy szárazság következtében ugyanis nagyon sok helyen alig indultak csirázásnak az őszi vetések. Aki tehát most vet, könnyen olyan szerencsés lehet, hogy vetése esőt kap,

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfuvódás, gyomor és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogeriában kapható.

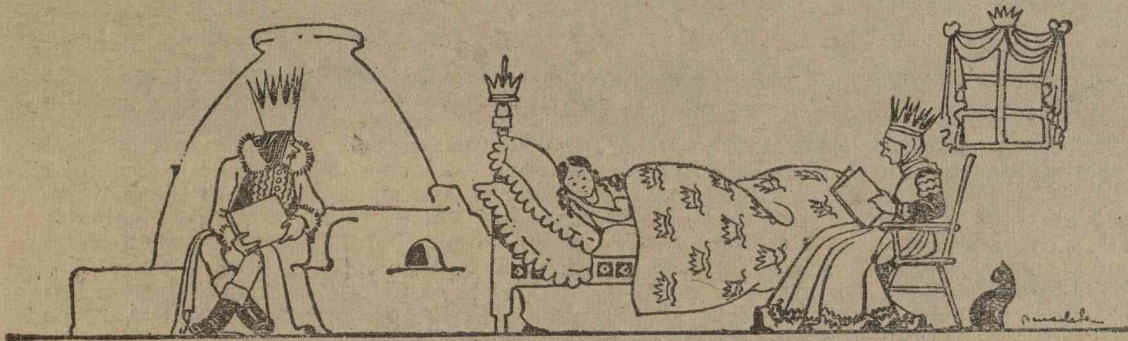
vagy hótakaró alá kerül és kipótolja a késést, ami általában állott elő, hogy nem a rendes vetési időben került a földbe. Figyelmeztetjük azonban a gazdákat, akik még vetni akarnak, hogy *az előrehaladott időre való tekintettel a rendesnél több magot vessenek, hogy a vetés ne legyen ritka.*

Perzsabundájú tenyészkosokat hoznak be Romániába.

A juhtenyésztők Országos Szövetsége elhatározta, hogy Perzsiából finombundájú tenyészkosokat hoz be, hogy a romániai tenyésztőket jó kosokkal lássa el.

Németország Jugoszlávián keresztül csatornát akar építeni.

Németország és Jugoszlávia között tárgyalások folynak egy nagyjelentőségű víziút megteremtése érdekében. A tervezett víziút Jugoszlávián át kapcsolatot létesítene a Duna és Földközi tenger között. A csatorna 550 km. hosszúságú volna és több folyó medrének a bekapcsolásával épülne ki. Ha az új csatorna elkészül, a Németország és Szaloniki közötti víziút ezer kilométerrel rövidül meg. Az új csatorna költségvetését is elkészítették. 400 millió márkába, vagyis körülbelül 16 milliárd lejbe kerülne.

Mese, mese mátká,
tepertős pogácsa,
volt egyszer, hol nem volt,
volt egy királylányka.

Az a királylányka
igen nagy beteg lett,
Anyja is, apja is
virrasztott mellette.

Olvastak fel néki,
nem egyet, de hármat
s a kis sápadt arcon
piros mosoly támadt.

«Mit kívánsz, galambom?
Mit hozzanak neked?
Nótás sárgarigót?
Kis fehér egeret?»

Bús volt a királylány,
lázban égett szeme:
«Nem kell nekem semmi,
csak egy tarka mese.

Mese, mese, mátká,
tepertős pogácsa,
meggyógyult, meggyógyult
a kis királylányka.

Ne legyen túlhosszá,
de rövid se legyen,
Magyar Nép lapjában
sok szép mese terem.

Tarka mese kell
a Magyar Nép lapjából,
tudom, meggyógyultok
lány-selyem szavától.»

Iren néni.

Nagymálé királyfi

Volt egyszer egy ország, szörnyű birodalom, annak a királya öreg volt már nagyon. Bizony, ha már táncolt, nem mondta, hogy hopsza, hisz már a hamut is rég mamunak mondta.

No, volt a királynak egy szál legényfia, amolyan tedd ide, tedd oda dalia. Nagymálé legény volt. Tán mondanom sem kell, nem békült meg se-hogy biz az egyszereggel. Ha kérdezték tőle, hogy mennyi kétszer négy, ennyi volt a válasz:

— Velem sokra nem mégy.

Ha meg azt kérdezték, hogy mennyi négy meg négy, mindjárt durcáskodott:

— Tőlem ne kérdezzék!

De még az ábécét utálta csak szörnyen, nem ismert ő bizony egyetlen betűt sem. Á-t olvasta bé-nek, bé-t olvasta á-nak, került a táját is az iskolának. Nem tanult ő sohse, bizony lári-fári, nem is hívták másképp: Nagymálé királyfi.

Hát egyszer mi történt, mi nem, Uram fia, levelet kapott

az öreg király fia. Szomszéd király lánnya írta a sorokat, csillogott rajta a sárga lobogó nap.

Próbálta betűzni Nagymálé királyfi, de bizony nem tudta sehogy kitalálni.

Megyen az apjához.

— Kedves öregapám, hogyha nem restelné, megmondaná-e talán, vajjon mi is lehet ebben a levélben, olvassa el nekem, nagyon szépen kérem.

— No, — mondja a király — szívesen, fiaeskám.

És a pápaszemét keresi azután. Kereste, kutatta, de sehol se lelte, aki takarított, vajjon hová tette? Keresték, kutatták egyre a lakások, míg csak este szötte be a vén világot.

Végre a gyöngybetűs írást elolvasta Nagymálé királyfi legkisebb inasa. Nem volt bizony egyéb abban az írásban, vigsgagos bál lesz a szomszéd királyságban. Lesz nagy handabanda, lepöneyevő verseny, Nagymálé királyfi róla le ne késsen!

„Nagymálé királyfi“ — így volt bizony írva. Hej, hogy kacaghatott, aki azt leírta. Kacagott a toll is, kacagott a tinta, kacagott a levél gyémánt pergamentja. Nevettek, kacagtak a királyi szobák, még a kis inas is elkacagta magát.

Hej, szégyelte magát — el-hiheti bárki — szegény öreg király s Nagymálé királyfi. Ilyen csúfságot még sohasem értek meg, majdnem hogy bizony a föld alá süllyedtek.

S feltette magában Nagymálé királyfi, többet őt bizony már nem esúfolhatják ki. Egyre tanult, tanult, egyre nőtt az esze, buksi koponyája tudással lett tele. Akár a vízfolyás, úgy ment az egyszer egy s olvasni úgy tudott, mint mikor gyöngy perdek. Nem mondták már többet: Nagymálé királyfi. De bizony úgy hívták: Nagyokos királyfi.

S egy napon felpattant szép táltos lovára, elvágtatott biz a szomszéd királyságba. Megkérte a kezét a szép királylánynak, no, hozzá is adott s olyan lakzi támadt, hogy a csüirdöngölőst a félhótt is járta. Aki nem hiszi el, az járjon utána.

B. Czeke Vilma: *A fenyőfák meséje*

Volt egyszer egy szegény asszony és volt neki egy beteg kis gyermeke. Hiába ápolta, gondozta a szegény édesanyja és hiába vitte orvosokhoz is, az a kicsi gyermek csak egyre fogyott, egyre betegebb lett s már alig tudott mozdulni szegényke. Az istenfőő jámbor édesanya azonban még sem vesztette el hitét. Éjjel-nappal forró imában kérte a jó Istent, hogy gyógyítsa meg egyetlen gyermekét.

S hát egy éjszaka, amint éppen imádkozva térdelt gyermeke ágya mellett, esodálatos álom szállt szemére. A kis Jézus jelent meg előtte és biztató mosollyal intett a távolba, három hegycsúcs közül a legmagasabbik felé. És a szegény asszony mindjárt megértette, hogy gyermeke gyógyulását ott fogja megtalálni.

Reggel mindjárt karjára is vette a kicsiny beveget és elindult vele északra, a hegyek országába. Hideg télidő volt, amikor fáradtan, kimerülten megérkezett végre a három hegycsúcs közül a legmagasabbikhoz, a Tátra aljába. Szép, nagy tölgyerdő terült el itt egy jómódú falucska mellett.

A szegény asszony beteg gyermekét már félig megfagyottan tartva karja között, kopogtatott be mindjárt az első ház ajtaján. Kérte, bocsássák be, hadd melegedhessenek.

— Nincs tüzelőnk, amivel befűthetnénk, magunk is fagyoskodunk — felelték a szívtelen emberek és nem nyitottak ajtót. Pedig názuk tetején vastagon füstölgött a kémény és udvarukon garmadával állt a tűzevaló.

A második házban is ugyanezt felelték a szegény asszonynak. És a jómódú falucska többi házában is hiába kopogtatott. Ajtót sem nyitottak a szívtelen emberek, nemhogy beengedték volna.

Mire a szegény asszony kiért a faluból, már alig látta az utat a könnytől. Mégis bizott a jó Istenben, hogy nem hagyja elpusztulni beteg gyermekével. Ment, mendegélt hát tovább a hegynek fölfelé, a havas, téli erdő útjain. És mintha valaki vezette volna a meredek hegyoldalon és vigyázott volna rá, hogy meg ne botolják a kiálló gyökerekbe.

Igy ért fel a kopár, hegyi legelőre, ahol egy sziklához tapasztott szegényes kunyhóban kecskepásztorok húzták meg magukat a hideg télre. Ezeknek a szegény embereknek igazán alig volt kevéske tüzelőanyagjuk, mégis jószívvel fogadták az Isten nevében kopogtató anyát és gyermekét. Begyújtották a hideg kemencébe és enniávalóról is mindjárt gondoskodtak, majd ágyba fektették szegényeket. És boldogok voltak, amikor végre magukhoz tértek. Multak a napok és a beteg gyermek a jó hegyi levegőn napról-napra erősödni, pirosodni kezdett.

Nemsokára már ott futkosott a gyermek a kunyhó körül a déli napsütésben, amikor a szegény asszony észrevette, hogy alig maradt pár hasáb fájuk a jószívű embereknek. A többi elfűtötték, mert kellett a meleg szoba a vendégeknek.

Még hosszú volt előttük a tél. Jaj, mi lesz velük idefenn a kopár sziklák között, ha nem lesz több tüzelőanyagjuk?

— Hát bizony — mondták a pásztorok az erdő a falusi gazdáké s ők nem igen fognak könyörölni rajtunk. De majd csak megsegít az Isten!

Egy napon azután nagy hóvihar keletkezett. A szegényke kis kunyhó csak úgy recsegett, ropogott a szélben. S a pásztorok a szegény asszonnyal meg gyermekével együtt imádkozni kezdtek.

...A Mennyországból pedig a karácsonyfák — akik akkor még együtt laktak odafönn a kis angyalokkal — Jézuska parancsára nagy csapatokban indultak le a hegytetőre, hogy megvédjék a pásztorok szegényes kunyhóját. Szoroson egymás mellé sorakozva álltak körül, karjaikkal jól összefogódzva és erős gyökereikkel a sziklás földbe belekapaszkodva. Majd a kis Jézussal együtt angyalsereg szállt le a viharzó hópelyheken és színes láncokkal, meg angyalhajjal fonták be és kötötték egymáshoz a fenyőfák ágait, hogy Szélapó legkisebb fia se tudjon keresztülbújni rajtuk. Mennyei gyertyákat is gyújtottak a szélső ágakon és jó meleg ruhát és enniávalót tettek bőven a fák alá.

Mikor mindezzel készen lettek, a kis Jézus két kezét áldón kiterjesztve suhant a kunyhó fölé és tűnt el ismét az Égben. Körülötte angyalok röpködtek és égi dalokat énekeltek...

Az angyalok gyönyörű énekére, meg a nagy fényességre a kunyhó lakói is figyelmessé lettek s ugyancsak megőrültek, amikor az ablakon kitékintve fényes karácsonyfaerdőben találták magukat. Így most már nem kellett félniük sem a széltől, sem a hóvihartól.

Es amíg odalenn a faluban egész éjjel dühöngött a vihar és hajléktalanná tette a szívtelen embereket, itt fenn a hegytetőn hálaímat énekeltek és boldogan tértek nyugovóra a szegényes kunyhó lakói.

Azóta, hogy ez történt, a fenyőfák mindig ott laknak a magas hegyeken, ahol a szegény emberek. Fenyőfák védik és melengetik a kicsiny kunyhókat s tőlük tanultam ezeket a szép meséket, amiket azután tovább mesélgetek.

A hegyek fenyveseit pedig azóta is felkeresik a szenvedő betegek. Tiszta levegőjük és a fenyőfák balzsamos illata ma is esodálatos, gyógyító orvosság számukra.

Jó Mikulás apó

Mikor az anygalkák hópelyhet szitálnak
 S apró jegescskékből virágot formálnak,
 Jó Mikulás apó felül szánkójára,
 Felkapaszkodik egy hófelhő hátára.
 Repül, mint a madár felhőről felhőre —
 Hipp, hopp megérkezik az égi mezőre.
 Jó öreg Szent Péter nyitja már a kaput,
 Mikulás szánkója nagysebesen bejut.
 Sok apró anygalka sereglük hozzája,
 Nézik, milyen havas, jeges a szakállja.
 De most csengetyű szól, felhőajtó nyitlik,
 A nagy fényességtől a szem is káprázik.
 Egy hószárnyú angyal áll ott a közepén
 Két hatalmas könyvet tartva a kezében.
 Az egyik aranykönyv, a másik fekete,
 Beléjük van írva a gyerekek neve.
 A fekete könyvben csak a rosszak vannak,
 Bezzeg az aranyba csak a jók juthatnak.
 Mosolytól fényesül Mikulás orcája,
 Mikor az angyal a könyveket feltárja.
 Kitűnik belőlük, hogy sok a jó gyereket
 Örömben tapsol a kis anygalsereg.
 Mikulás ezután szedi sátorfáját,
 Felkeresi törpék rejtett birodalmát.
 Hűséges szolgái, szorgalmatos törpék.
 Alig várják már, hogy pultonyát megtömjék.
 Almáról, dióról sem feledkeznek meg
 S virgácsot is tesznek a rossz gyermekeknek.
 Megtelik a szánkó, repül is már, hahó!

...Rázza hószakállát jó December apó...
 S mire elérkezik Mikulás estéje,
 Édes öröm száll a gyermekek szívére.
 Minden kis ablakban pislog a mécs lángja,
 Sok fényes kis cipő jó Mikulást várja.
 Be is kopog csendben szegény konyhájába,
 Éppen úgy, mint gazdag, fényes palotájába.
 Erdemszerint osztja a sok ajándékot,
 Cukorkát, virgácsot, mazsolás kalácsot.
 S mikor kiürült már hátizsák és szánkó,
 Hazafelé indul jó Mikulás apó.
 Útközben bepillant mindegyik ablakon,
 Szeme meg-megpihen a gyermekarcokon
 S míg álmaik fölött örvend öreg szíve,
 Szánkójába fogva négy kedves özike
 Ugrándozik vigan szép Mikulás-estén.

De lassan kialszik a házakban a fény...
 Sötét lesz a világ, csak a hó világít,
 A sok álmos csillag csukja szempilláját.
 Mikulás bácsi is hazafelé megyen,
 Szánja röppenve száll át mezőn és hegyen,
 Míg útja a földtől egyszercsak elválik
 S eltűnik egészen: a viszontlátásig!

És az év kereke lassan forog tovább...
 Jó Isten vigyázzal... Nem állhat meg soká!

Tóth István

Számadé Ernő:

A kenyér és a lot

Egyszer volt, hol nem volt, a Budnyai-rengetés közepén volt egy zsuppos, kis falu. A zsuppos kis faluban élt volt egy szegénységes szegény ember. Eppen csak, hogy zsupp volt a feje fölött és zsupp jutott a feje alá. De ez a szegény ember annál inkább jóember hírében állott. Nem hiába ment hozzá a szükségben szenvedő, ha egy marék zabot, vagy egy ölelésnyi fát kért, ő mindig adott. És bizony a szegény ember, amint öregedett, egyre szegényebb lett. Tépődött is rajta éjten, napon, hogy miért nem válik be rajta Isten igazsága, hogy jó tét helyébe jót várj. Hát igen, ő várhatja haláláig. De lám, itt van a nagy kereszt mögött a bíró szindelyes háza. A bíró fősvény és dölyfös. Senkinek nem adna és mindenkét megfitymál. És íme, mégis évről-évre boldogul, gyarapszik. Már is mennyi szegényparaszt kis földjét öszszevette. Milyen jó lesz a családjának, fiának, mennyit fognak örökölni atyjuk után. Igen bizony, hol itt az igazság? — Így ette magát a szegény ember váltig és unos untalan.

És egyszer egy szegény vándor jött a faluba. A legmódosabb háztól remélt valamit, mert benyitott a dölyfös bíró házához és megállt a kódisállásban. Igencsak egy nyelet kenyeret kért volna, ha tudott volna, mert a fősvény meg sem hallgatta, hanem nagy perpatvarral ugyancsak fizte a háztól.

De a vándor nem tágitott, hanem olyasformát mondott, hogy a szegényeket a gazdagoknál tette le az Isten, meg hogy hova gondol a gazda, miért gyűjt, hiszen nem azt kell nézni, mit hágy maga után az ember, hanem azt, hogy mit küld előre Istenhez.

No, ezt már igazán nem hallgathatta el a kényes gazdag ember. Azonnyomban dorongot ragadott és azzal verte ki a vándort.

A vándor ugyan hagyta magát, de egyszer hirtelen hátrafordult, kikapta a dorongot a gazda kezéből és messzi elhajította. A kapuból még vissza szólt:

— Szerencsétlen ember, mit tettél! Ez az ütés nem esett hiába, majd megfizet egyszer érte valaki...

És merthogy a renetegben tanyát ütött az este, a vándor a falu végén mégis bekocogott egy pipicsfényes kis ablakon. Szállást kért és egy nyelet kenyeret. A szegény ember — mert az ő házára jött a vándor — beeresztette a jövevényt, megosztotta véle szűkös vacsoráját és friss zsuppot vetelt éjszakára a vándor alá.

— Be kell érned ennyivel, — mondotta a szegény ember, mert Isten nekem sem adott többet.

— Isten fizesse meg neked ezt ezerannyival — köszönte meg a vándor és mire a haranglábon elkongatták az imádságot, el is aludt.

Reggelre kelve, aztán a gazda egy cipőcskát nyújtott át a vándornak:

— Nesze, jóember, legjobb útitárs a kenyér. Majd elkél az úton.

A vándor megköszönte a kenyeret és elindult. Csakhamar elnyelte a reneteg. Csak szava zsongott még a szegény ember fülébe: Isten fizesse meg...

— Dehogy is fizeti nekem, sohasem fizette — duruzsolt magában a szegény ember.

— Az utolsó falatot adtam oda. Szegény feleségem már a szuszék alján sem tudna egy maréknyi lisztet összekaparni. Isten tudja, mi lesz?... Hát valahogy csak lett. A szegény, ember feleségével csak megélt abból, amit az erdő juttatott: Egy kis gyümölcs, egy kis vad. Telente meg vágott fát az erdőn. Így éltek és így nőtt, iperedett kicsiny, ügyes fiúk is.

De az ember szívét egyre jobban rágta az igazságkeresés. Öregedett és a munka is nehezebben forgott már kezében, fia pedig még zsenge volt. És nem munkára született az ártatlan. Ráérő időben inkább faragócsált. Örült a szegény ember a szép faragásoknak, de bíz csak azt látta, hogy ennek semmi haszna nincs. Semmi haszna, pedig maholnap már alig tud mozogni az erdőre.

— Nincs igazság, nincs igazság — görgette belefé öreg könnyeit. — Fiamban sincs szerencsém. Bezzeg a gazdag bíró fia milyen erős, akár a vas! Csak hát olyan dölyfös, mint az apja. Pizskatával sem lehetne orrukát elérni.

Ki tudja, mennyit, mennyit nem tépelődött a szegény ember az igazságon, míg egyszer éjnek idején, vadlesen lapulva, ugyan csak megrendült. Látván látja, hogy jöddögél feléje egy csuda-csudálatos szarvas. A szarvas ezerágogú szarva közt nem kevesebbet, mint a holdat, meg a napot tartotta. És szikrázott a szőre, amerre jött, világítottak tőle a bokrok. A fák girbe-gurba törzsei. Az ember elejtette puskáját és káprázva nézett a csodafiú-szarvasra — mert az volt az. A csodafiú-szarvas megállt a szegény ember előtt és így szólt:

— Sok ezer ágbogomról láthatod, hogy sok ezer éve élek én. És annyi temérdek esztendőn át sok mindent láttam, hallottam. Nos, ha te az igazságod keresed, gyere velem. Elvezetlek az égigérő fához. Mássz fel rá és megtudod, ami más földi ember előtt titok: a jövedőt. Mert ne feledd, hogy az igazság: a jövedő. A ma virága a tegnap gyökeréből nőtt s a holnap virága a ma gyökeréből nő. Gyere!

És elindultak a setét erdő sűrűjében, az ember mindenütt a világló szarvas után.

Ki tudja, mennyit mentek és mennyit keregeltek, míg egyszer csak a szarvas megállt egy fánál.

Móra László:

Gondoljunk a madárkákra!

Őszi eső, őszi bánat
Lepte meg a néma tájat.
Madár, ember nincs semerre,
Csak az eső sűrű cseppje
Beszélget a vedlett fákkal,
A bánatos katonákkal.

Vedlett fákön ázott fészkek,
Benne fázó, kis cselédek,
Kis madárkák keseregnek:
— De jó is az embereknek!
Van megvédett, szép lakásuk,
Briss kenyerük, meleg ágyuk.

Őszi eső, őszi bánat,
Nyisd kapuját sok kis háznak.
Sok kis szívnék sügd meg halkán,

Hogy viharban, téli fagyban
Didereg a sok madárka,
Ki megszánja, Isten áldja!

Nyílnak hát szívek, szemek,
Mozdulnak kicsi kezek!
Nyissátok ki az ablakot,
Szórjátok a kendermagot!
Ahány szemet szórtok nekik
Százszorosan megfizetik.

Megfizetik majd tavasszal
Fütyös szóval, csodadallal.
De nyáron se lesznek restek,
A hernyóknak nekiesnek
S mind megesznek egy nap százat.
Megmentik a gyümölcsfákat.

— Ez az, — mondta — menj fel rá,
mássz fel, ne félj, felérsz. Csodálatos fa ez.
Csak arra figyelmeztetek, hogy ott, ahová
érsz, ne szólj egy mukkot sem, ne nézz se
jobbra, se balra, csak menj a legelső csillagig,
azon át nézz le. A többit megtudod.

Ezzel a csodafiúszarvas már el is tűnt.
Volt, nincs, elnyelte az éjszaka szája.

A szegény ember meg azonnyomban fel-
rugózkodott az alsó ágra és mászott, mászott.
Ki tudja, meddig mászott volna, mert mász-
hatott volna a világ végéig, — de azon vette
észbe magát, hogy nő vele a fa oly sebesen,
mint a szélfűvás.

— No ez valóban a világfája — gondolta
a szegényember, mikor látta, hogy eget ér-
nek és a fa hegye átnyomja az ég setétkék
ponyváját.

Hát itt aztán ugyancsak káprázott a
szeme. Kishíján meg nem vakult. Olyan fé-
nyesség volt, mintha a világ minden fáklyája
és pipicse itt égett volna és mintha tán a
rengeteg erdő lobogott volna jószagú tűzzel.
De semmi meleget nem érzett a szegény em-
ber. Inkább úgy volt, mintha muzsikaszóval
legezték volna. De nem mert felnézni. Nem,
mert észébe ötlött a szarvas figyelmeztetése.
Ment hát előre, egyet-kettőt lépett és már
megtanálta az első csillaglyukat a ponyván.

— Úgy, hát ezen szítáldodik ki a fény
esteled és éjnek idején — gondolta és már le
is hasalt a lyukra.

Nézte hát a nagy titkot, a rejtelmes jö-
vendőt, mely földi ember előtt csak csodá-
ban vagy álmokban nyilatkozik meg. No, de
mit látott? Mit bizony! Látta a bíró fiát,
mint felnőtt gazdaembert, büszke lovakkal

menni kifelé az Ordas-rétre és ni csak, egy
zsvány les rá ott az erdők alatt! Nyilván
lókötő. Egy dorong van nála. Az bizony,
Isten irgalmazz, ugyanaz a dorong, amit a
vándor egyszer a zsgori, döllyfős apától ra-
gadott el. A többit már látni is rossz volt: A
zsvány előugrott és a doronggal akkorát csa-
pott az emberre, hogy lefordult a szekérről, az-
után kifogta a lovakat és elnyargalt velük
az istenté en...

És látta, hogy az ő fényes szemű csendes
fia szemnemlátta szép úri házban lakik, körü-
lötötte hajbókoló emberek csodálják az erdő
fába, kőbe faragott álmait és a remekbe-
faragott szépfejű székelj legényeket és táncos
leányokat. És látta, — ó, dicsőség Istennek!
— hogy kedves, meghitt családi körben ül
az ő fia és fehér asztalán imádság után egy
cipócskáért nyúl, Istenem, azért a cipócs-
káért, amit ő egyszer odaadott a vándornak...

... Már hajnali szél borzolgatta a füve-
ket, a páfrányokat, mikor csodalátásából végre
magához tért a szegény ember. Ott lelta
magát a vadlesen. Fáradt volt az éjjeli út-
tól, de véghetetlenül boldog. Tehát így van:
— Isten késik, de nem felejt. Ez az igazság.
És örömmel és megfiatalodott szívvel rohant
haza, hogy elmondja csodálatos kalandját...

És azt beszélük a rengetegben, hogy a
látomás megteljesedett. A szegény ember gaz-
daglelkű fia híres, nagyságos ember lett, a
gonosz embert pedig gonosz fiában elérte
végzete.

— Inkább add oda utolsó kenyeredet
is, — mondják a rengeteg lakói — mintsem
hogy a kéregetőre botot emelj. Mert nem
tudod, hanyadiziglen vernek meg veled.

A vasorrú bába meg a szegény legény

A világ végibe, annak is a csücskibe élt egyszer egy szegény ember meg a felesége. Nem volt azoknak egyebük, mint tizenkét szép fiúgyermekük.

Amikor a legnagyobbik fiú valamelyest felcseperedett, gondolta a szegény asszony, hogy elkellene már mellette menyecske is a háznál. De nem akadt leány az egész faluban, aki a fiához ment volna feleségül.

Azt mondja erre a fiú az anyjának:

— Sose búsuljon, édesanyám! Majd ~~te~~ te-resek én magamnak feleséget a föld alól is! Ment, mendegélt. Közben mondogatta:

— Csak már feleségem volna! Csak már feleségem volna!

Egyszer csak honnan, honnan nem, csúnya, csúnya öregasszony tűnt eléje. Szeme csak egy volt, az is a homloka közepén, az orra az állal verte és akkora fogai voltak, mint a lapát.

— No, csak gyere mindjárt velem, ha feleséget akarsz!

Azzal — még mielőtt a legény szót szólhatott volna — ráléptette egy nagy lapos köre. Az megmozdult alattuk és már vilte is le őket mélyen a föld alá, egy szép ház elé. Mikor ide beértek, tapsolt egyet a csúnya öregasszony s tizenkét leány termelt elő. Lapátfoga, állig ér orra volt valamennyinek, félszemük pedig a homlokuk közepén.

— Ügy-e, milyen szépek a leányaim? — mondta a csúf öregasszony. — Hát csak válasszál közülök!

— Jaj, — felelte királyában a legény — olyan szép valamennyi, hogy nem is tudok közülük választani.

— No, akkor majd holnap! — felelte az öregasszony.

— Jaj, dehogyan kell nekem feleség! Jaj, csak egyszer szabaduljak innét! — mondogatta magában a legény, amikor magára maradva, leült búsan egy sarokba. Am úgy éjjeltájban csak elébe tűnik egy aranyhajú, gyönyörű szép leány.

— Tudod-e, hogy a vasorrú bába házához kerültél? — mondta a legénynek. — No, azért ne búsulj, mert ott vagyok én is a leányai között. De csak tizenegy leánya az övé, engem úgy rabolt el apámtól, a vasvári királytól, tizenkedediknek. Azután elvarázsolt, úgyhogy mindennap csak egyetlen órára lehetek olyan, mint azelőtt. De te örökre megváltatsz, ha feleségül választasz.

Még jobban elbúsulta magát erre a legény:

— Jaj, de örömmel választanálak, de hogyan, amikor mind egyformák vagytok!

— Nézd meg holnap jól mindegyik leányt. Amelyiknek egy fehér szál lesz a szempillájában, az én leszek — felelte a leány és már el is tűnt.

Másnap azután, amikor a legény odaállt a tizenkét egyforma csúnya leány elé, csak

meglátja végre az egyik szempillájában a fehér szálát. Azt választotta.

Mérges lett erre a vasorrú bába és rákiáltott a legényre, hogy jaj, éppen a legrosszabbikat választotta, holnap válasszon majd jobbat.

Nagy búsulásban virrasztott a legény, amikor éjjeltájban megint csak ott termelt előtte az aranyhajú leány. A lelkére kötötte, hogy ha másnap oda áll ismét a tizenkét leány elé, válassza azt, amelyiknek egy piros folt lesz a fülcimpáján.

Megörült erre a legény és úgy is cselekedett.

A vasorrú bába azonban majd megpukkadtt mérgeiben és csak nem adta oda neki most sem a választott leányt.

— Holnap majd különbet válasszál — mondta.

Harmadik éjjelen jött el már a búsuló legényhez az aranyhajú leány, de most ő is szomorú volt.

— A vasorrú bába nagyon vigyáz reám s így nem adhatok több jelt, csak egy jó tanácsot: lépj az elé a leány elé, amelyik majd a legközelebb áll hozzád és tégy úgy, mintha azt akarnád választani. Akkor majd mind feléd fog fordulni és mindnek nevet a szeme, csak az enyémben lesz egy könny-csepp. Erről megismerhetsz.

Azzal el is tűnt az aranyhajú leány.

Másnap azután csak látja a legény, hogy mind a tizenkét leánynak egy fehér szál van a szempillája között. A füle cimpáján is mindnek ott van a piros foltocska is. Oda lépett hát mindjárt a legközelebbihez, ahogyan az aranyhajú leány mondta. Erre mind nevető szemmel fordult feléje, csak egynek a szeméből pergett le egy gyémánt könny-csepp.

— Ezt választom — kiáltotta a legény, azzal máris odaugrott az aranyhajú leányhoz, aki e pillanatban örökre visszanyerte régi alakját.

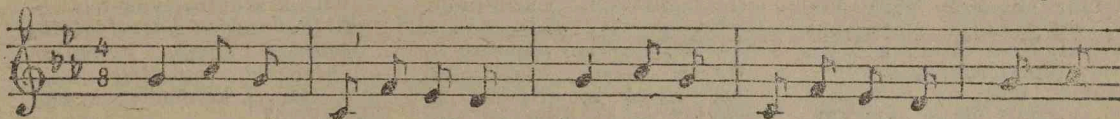
No lett erre láрма, kiabálás! A sok csúnya leány meg a vasorrú bába csak úgy csatoltatták lapátfogaikat és talán szél is tépték volna a legényt meg az aranyhajú leányt, ha azoknak nem sikerül megszökni előlük. Künn a ház előtt a leány csak dobantott egyet a lábával s egyszerre fönn voltak a mezőn. Aztán csak szaladtak, szaladtak tovább, ahogy csak bírtak, mert ott nyargaló mögöttük a vasorrú bába is a tizenegy leányával. A kerek mező határára azonban már véget ért a vasorrú bába hatalma fölöttük s így szerencsésen eljuthattak a vasvári király udvarába.

No, itt fogadták csak nagy örömmel őket! A király mindjárt a legénynek adta fele királyságát, és szegény, jó szüleit meg a tizenegy testvérét is elhozatta a lakodalomra. Boldogságban éltek mindhaláltig.

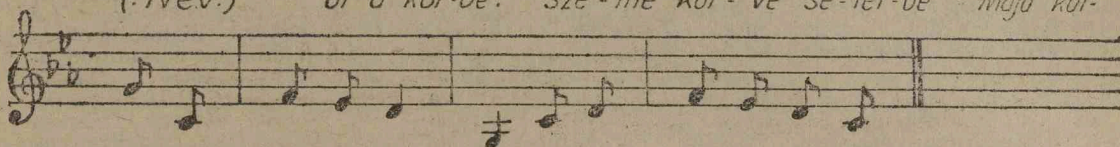
JÁTSSZUNK, GYEREKEK!

(Koszorú)

(zogyopálfalvai népi játék)

Hej, ko-szo-rú, ko-szo-rú, mért vagy o-lyan szo-mo-rú? A-zért
(:Név:) ül a kör-be: sze-me köt-ve se-tét-be Majd kül-

va-gyok szo-mo-rú, mert a ne-ve-m ko-szo-rú
dünk egy fel-vál-tót, az mond-ja meg a ját-szót

A játsszók körbeállnak. A körben egy leány ül, szeme bekötve. Ének végén az egyik

játékos odamegy és ráfúj a körben ülő nyakára, akinek ki kell találnia, hogy ki volt

az. Ha eltalálta, helyet eserőli az illetővel. Ha nem, bent marad ismét a körben.

(Cseh József gyűjtése.)

LUDAS MATYI

(Bábjáték 4 felvonásban)

Szereplők: Döbrögi, Ludas Matyi, Hajdú, Huszár, Orvos, Kenőasszony.

Kellékek: Orvosságos üvegek, fecskendő, pólya. Lúdgógógás, sőt két pálcára szerelhető vagy 10–10 ujjnyi vastag lúdnycak és -fej, úgyhogy ha ezeket billegetve elhúzzuk a színpadnál kissé mélyebben: billegve vonuló lúdnycaknak látszanak. Bot. A bent említett állótozot-darabok.

I. Felvonás.

Matyi (nagy lúdgógógás, esetleg lúdnycak közt jön): Na gyerekek, gyerekek ludascakám, libáscakám, itt vagyunk már! No, tudjátok-e, hogy mi ez a nagy sokadalom itt, amibe vagyunk?

Ludas: Gá-gá-gá-vá-sár!

Matyi: Úgy van, látom, okos falusi libák vagytok, jól mondtátok: ez a vásár! Azért hoztalak ide titeket, merthogy édesanyám megparancsolta, adjalak el hat pengőjével, merthogy ki kell fizetni az adót!

Ludas: Gá-gá-gá...

Döbrögi: Na, te fickó, hová viszed ezeket a nyiszlett kis libákat?

Ludas: Gá-gá-gá-vá-sár-ba!

Döbrögi: Nem titeket kérdeztelek! Ki a gazdátok?

Matyi: En vagyok, Ludas Matyi! Ezek pedig nem nyisz-

lett kis libák, hanem olyan takaros nagy ludak, hogy amióta a szeme kinyílt kennek, ilyen szép okos ludakat még nem látott!

Döbrögi: Én maga Döbrögi vásárhíró vagyok személyesen, hát velem ne feleselj, mert úgy megrakatlak, hogy arrul kődülez, taknyos!

Matyi (kiveszi a Döbrögi zsebkendőjét, nagyot tüszent belé s visszaadja): No, csak azért, hogy ne legyek taknyos!

Döbrögi: Mit, még velem figurázni mersz? Na megállj! Hogy adod a libákat?

Matyi: Hat pengő darabja, de odaadom párját tizenkettővel is!

Döbrögi: Darabja két pengő énnekem! Már meg is van véve. Már ketródhatasz is!

Matyi: Szó sines róla! Egy rézpitykét se engedek az árából: darabja hat pengő!

Döbrögi: Még feleselni mersz? Na megállj, kutyakomisz semmirevaló himpellérje! (Folytathatni is a színdást, de csinyján.) Hej, hallod-e, huszárom! (Hang: jelen!) Hej, hallod-e hajdúm! (Hang: Itt vagyok!) Ide rögtön, hazaviszitek ezeket a libákat, a libáimat, ennek a kutyakomisz szemtelen Ludas Matyinak meg még mindenikért az ár-ra ráadásul a fenekire sóztok egy-egy jó suhogósat, hogy megemlegesse! Libák, sorakoztatok és kotródjatok elötte!

Libák (gágnak jajvesze-kelve).

Döbrögi: Fogjátok be a csőröket! (El a ludakkal.)

Huszár, hajdú (jönnek bot-tal): Na, öcskös! Parancs — parancs! Na, hasalj le szépen, aztán szépen végighegedüljünk rajtad a hús libáért a hús vesszőt! (Tréfás, majd dühös alkudozások után végülis le-birkózzák Matyit, a huszár leszorítja a földre, a hajdú vágja és számlálja, Matyi ordít és hányja a farát.)

Huszár: Na, készen volnánk! (Tiszteleg.) Vagy nem felejtettünk ki egyet? Mert még pótolhatjuk, világért se akar-nálak megkárosítani benne!

Matyi: Na, megálljon, de megálljon ám, Döbrögi uram! (Ökleit rázza felé.) Háromszor veri ezt kenden Ludas Matyi vissza!

II. Felvonás.

Döbrögi: Na, hölgyeim és úrjaim, én már megkövéredtem, meggazdagodtam, most már egy szép nagy kasszafházat akarok magamnak építtetni. Nem látták a pallónat, főpalléromat, a kőműveseimet, meg az ácsaimat? Lehetnek ők is, énmagamtólami szép sudár fatörzset válasszunk ezek itt a sok fa között fölponak.

Iaty (álöltözetben, fejében a talionsapkával): Bonornó színyőre, ergó-morgó-györgő, ó mió dió!

Döbrögi: Igaza lehet az úr, ez a diófa alighanem jó. Az úr talán olasz és mérnök? Akkor segítsen építeni, lopfát kiválogatni!

Iaty: Io szonó italiánó, iónó indzelléró! Kicsinkó póló ungarézó. Próbáljo kvesz-dióterzso átkaroló kun duo nesó! (Döbrögi körüljárja a félföldalradútt törzset, Iaty szövegevel tartja): szí, szí, szí (azalatt egy zsinaggal a Döbrögi két mancsát a szövege körüljárja és összeköti).
Döbrögi: Na, most már jól rá van özve kend a diófátörzshöz lobja a sapkáját). Hát most r kezdődhet az első visszartés! (Készíti a vesszőt.)

Döbrögi: Jaj, jaj, hiszen te das Matyi vagy! (Obégat, györgő.)

Iaty (huszat ráolvas): Szóljon, ha tán vagy egyet elejtettem, mert a világért akarnám megkárosítani! A rividercsi, vizontlátásra, Döbrögi uram!

III. Felvonás.

Döbrögi: Na végre, most a jobban érzem magamat a lelki szörnyű verés után, úgy az a gaz Ludas Matyi mint velem. Most már van észem, hogy sohase járok edül, azért hoztalak ide az öbe is magammal, huszári, meg hajdúm! Azt a gaz las Matyit pedig az egész megye rendőrsége keresi hajszojla mindenfelé. No, id csak elfogják! Támogassk jobbfelől, kedves huszári, te meg hajdúm balfelől, orvosom üdülősétát rendelt em és én már nagyon szó üdülők.

Iaty (Nagy fehér szakállú nyedti koldusnak álöltözve, keteg hangon): Jó napot, ga kedves Döbrögi uram! hogy mer itt sétálgatni

az erdőben, mikor nem meszsze láttam azt a gaz Ludas Matyit!

Döbrögi (reszketve): Mi-mi mit mondasz? Lu-lu-lu-das Ma-ma-ma-tyit? Jaj, csak el tudnám fogatni a gazfickót!

Matyi: Nézze, nézze csak kend, ott, ott ni, alig ezer lépésnyire az az öreg kofaaszszony, az ómaga, álöltözetben! Ott menekül a gazfickó!

Döbrögi: Utána, utána, huszárom, hajdúm, fogjátok meg! (Huszár és hajdú nagy fogdmeg kiáltásokkal utánaerednek.) Üzzétek, ha es-tig tart is! Jaj, egészen el va-gyok gyengülve a mulhethi veréstől, meg a mostani mérgtől!

Matyi (Ledobva átszakállat és koldusrongyokat, most már rendes hangján): Most hát le-számoljuk azt a jó húsz suho-gósat, amivel most másodsor megfizet Ludas Matyi!

Döbrögi: Jajajajaj! Hiszen te vagy itt, Ludas Matyi! Ir-galom! (Obégat, de Matyi le-fogja, rálép és huszat vág rá.)

Matyi: Nem hagyunk-e ki belőle? Hát vizontlátásra, Döbrögi uram!

IV. Felvonás.

Döbrögi (ágyban, körötte Orvos és Kenőasszony): Jaj... Jaj... Jahahahaj. (Nagyokat nyög, de nem mozdul.)

Kenőasszony: Na, még csak Szentgyörgy-nap iccakáján született zöd gyík farkából porrátört békahaj meg cinege-veséből készült varangytojás sárgája kell a hátára kenve, attul möggyógyul a nagy ve-résből.

Orvos: Maga néni nem ért. Ide koszinusz logaritmus sze-nátusz konzultum konjunkti-vusz szuperlatívusz kell min-den negyedórában, meg abla-tívusz abszolútusz tarkviniusz priszkusszal s akkor rekviesz-kát in páce!

Kenőasszony: Bizony pácha van e szegény. De maga nem ért hozzá. Kenés kell ide.

Matyi (álöltözetben: nagy fekete papiros-cilinder, pápa-szem celluloidból kivágva, ál-szakáll, bot): Megérkeztem, én vagyok kérem a híres fővá-rosi Kukuloff-Voronoff pro-fesszor. Maga, orvos úr, rö-gtön menjen s hozzon egy pár majommirigyet meg fiatalítás céljára, a (...) botos úrnál ta-lál. Maga néni, meg menjen hamar és keresen meg a (...)

cigány nál egy frissen lopott csirkét. Marrs, egykettőtől (Azok elsietnek.) Na, most az-tán egészen kényelmesen elin-tézhettük a hátralevőket. (Döb-rögit gyöngéden hasrafekteti.)

Döbrögi (nagy siránkozó nyögésekkel, nyiszlett han-gon): Mi az, kéremszépen, ami hátralevő?

Matyi: Ami mingyárt itt lesz kendnek a hátán (leveti álöltözeit, rendes hangján): a húsz ropogós-suhogós! (A közönséghez): Biztonság ked-véért számláljuk édesmindnyá-jan: Egy... kettő... (kiveri rajta a huszat, Döbrögi vi-sít, vonyít, didereg.) Készen vagyunk. Hát megfizettem, Megérdemelte? Mondjátok megérdemelte? Szóljon Döb-rögi uram: megérdemelte?

Döbrögi: Jaj, megérdemel-tem. Mindig gonosz voltam a szegényekhez, irgalmatlan, kapzsi, istentelen. Mindent na-gyon megbántam. Hogy meg-bizonyítsam: ott van fiam, a húsz libátok ára a pole alatt, hússzor hat háromszorosan: háromszázhatvan. Add oda szegény édesanyádnak, adóra, mindenre. A többit oszd szét a szegények közt, nekem elég, ha szegény is leszek, csak senki többé rosszat rám ne mondhasson.

Matyi: Hát jó, ezt a botot tegye el emlékébe. Isten áldja. Döbrögi úr! (El.)

„Találd ki.”

Hol kaszálják a szénát?
Szénát: Senki, mindenütt tüzet ka-

Vászon a hasa, bárseny a nyaka, muzsika a szája, villa a farka. Mi ez?
Becske.

Ha hozzátesznek, kisebb lesz, ha kivesznek belőle, nagyobb lesz. Mi ez?
Godón.

Mi megyen át a vízen árnyék nélkül?
(A hang.)

Ki látott vízből házat?
(Aki a vízből nézte.)

Milyen hordó nincs megabroncsolva?
(Levetlőrd.)

Milyen pelyhet nem lehet eladni?
(Hépelnyhet.)

Miért kövecses a körte?

A körte kövecsesége fajta tulajdonság. Ez kedvező körülmények között mérsékelhető ugyan, de el sohasem tűnik, sőt kedvezőtlen viszonyok mellett a gyümölcs élvezhetlenségéig is fokozódhatik. Sovány, száraz földben, aszályos időjárás mellett is gyakran jelentkezik ez a kellemetlen hiba s így az öntözéssel, trágyázással és permekezésekkel (tisztá langyos vízzel) módunkban áll csökkenteni. Kövecsesedésre való hajlam a helytelenül választott alany esetében is jelentkezik, illetőleg fokozódhatik. Ismeretes, hogy több körtefajta, például a Téli esperes, stb. birsen nem diszlik s ezért előbb erre egy jól fejlődő fajtát kell oltani (Papkörte), amelyre azután a következő esztendőben a rosszul tenyésző fajtát szemzik. A tapasztalat azt mutatja, hogy a savanykás izü és kövecseségre hajlamos körténél ez a rossz tulajdonság birsalanyon fokozódik. Emiatt a kettős bajt úgy kell áthidalni, hogy kövecseség nélküli ugynevezett vajkörtéket (Sixet vagy Császárkörtét) oltanak és ezekre helyezik a birsen nem tenyésző és kövecseségre is hajlamos fajtákat. A Téli esperes, Ármin, Isambert savanykás izü fajták és különösen kövecsesek még vadkörte alanyon is. Ezekre tehát fokozottabban kell ügyelni, legjobban azonban helyettük a jók, jó fajta közül hasonló jellegű, de efféle kellemetlen tulajdonságoktól mentes fajtákat telepíteni.

Védekezés a mételykór ellen.

Nem is nagyon régen, a nedves legelőn vagy ilyen helyekről származó szénán tartott juhok, a segítség minden lehetősége nélkül, a kétségbeesett gazda szemelátára, halomszámba pusztultak el mételykórban.

De nemcsak a juhok, de igen gyakran a szarvasmarhák is áldozatául estek ennek a veszedelmes betegségnek, ami ellen bizony nem volt segítség.

A halál oka mindig a métely néven ismert élősd volt, mely a májban és epeutakban helyezkedett el és az állat vérért szivta.

Olyan gyógyszert kellett tehát találni, mely elpusztítja magát a mételyt és jól keveredvén az állat vérével, magára az állatra teljesen ártalmatlan legyen.

Ezt a gyógyszert egy világhírű állat orvos-tanár, Marek, találta fel és találmányát, melyet ma már széles e világon használnak, ahol csak juhokat és szarvasmarhákat tenyésztenek, Distol-nak nevezte el.

Az alkalmazás első éveiben, a Distolt úgy kellett még adagolni, hogy két, egymásra következő napon egy-egy darabot kellett a juhoknak beadni, máskülönben nem

lehetett a kívánt mételyölő hatást elérni.

Az utóbbi években azonban Distol már annyira tökéletesedett, hogy egyetlen darab is tökéletesen mételyölő hatású, anélkül, hogy a vemhes állatok a legkisebb mértékben is szenvednének tőle.

Csupán a mételyes szarvasmarháknak kell még az élősúly arányában, több darabot beadni. A juhoknak adagolandó gyógyszert Distol-Express-nek hívják és jól jegyezzük meg, hogy bármely élősúlyu juhoknak csak egyetlen darab adagolandó. Viszont azt is tudnunk kell, hogy ez a Distol-express szarvasmarháknak, még több darab beadása esetén sem alkalmas. A marháknak való Distol egészen más nagyságu és összetételű.

Arról sem szabad megfeledkeznünk és ezt valóban saját érdekünkben tesszük, hogy a kért valódi ezüst felirású Distol helyett, majdnem hasonló nevű és kinézésre is megtévesztő más szert el ne fogadjunk, mert 1-2 lej úgynevezett „megtakarításért“, annyira becses állataink életét kockáztatjuk.

**Ha juhod beszélne
métélyére biztos DISTOL-t kérne,**

**nincsen más olyan szer,
ami többet érne!**

**Ne feledd, ez kell neked:
fekete alapon ezüst „DISTOL“ felirás**

A földművelésügyi miniszterium jóslata szerint drágulni fog a gabona.

A földművelésügyi miniszteriumban bizonyosra veszik, hogy a gabonapiacra nagy drágulás fog következni. Az utóbbi napokban ugyanis az angolok és hollandok nagyon sok búzát vásároltak Romániában. Tekintettel arra, hogy az időjárás kedvezőre fordult és a Dunán a hajózás ismét megkezdődött, rövid idő alatt nagymennyiségű buza fog külföldre indulni.

Petroleumot akar vásárolni Franciaország Romániában.

A Bukarestben tárgyaló francia kereskedelmi küldöttség javaslatot tett a román kormánynak nagyobb mennyiségű petrolumtermék átvételére. A kormány gazdasági bizottsága a francia ajánlatot előzetes vizsgálat és megbeszélés tárgyává tette.

Tojást vásárol Németország Romániában.

A román-német külkereskedelmi tárgyalások során szóba került a romániai tojás értékesítésének ügye is. Valószínűleg sikerülni fog Németországban jó áron nagymennyiségű tojást elhelyezni.

Terményárak Temesváron.

Buza 370—385, új kukorica 265, szárított új kukorica 340, tavaszi árpa 380—400, zab 390—400, napraforgómag 630, muharmag 310, lóheremag 1800, lucernamag 5000 lei mázsánként.

Rendezzünk az ünnepeken műkedvelő előadásokat!

Gyermekelőadásokra legalkalmasabb könyvek:

Simon Sándor: Karácsonyi örömök és Kirjárné: A Józsvivü Mikulás. Két gyermekszíndarab felnőtt és gyermekszereplőkkel, csinos könyvecskében — — — — — Lei 20.—
Mikulás-Karácsony-Szilveszter. A három ünnepre alkalmas jelenetek, színdarabok, versek, gyermekszereplők számára Lei 20.—
Székely Miklós: Egy karácsonyfa története és a mosónő gyermekei. Két kedves karácsonyi színdarab — — — — — Lei 20.—
Csűrös Emília: Gyermekszíndarabok és versek. Vidám jelenetek, versek, dalok, játékok, köszöntők minden alkalomra Lei 60.—
Csűrös Emília: Csillagszállás. Gyermek színdarabok, versek Lei 60.—
 Megrendeléskor kérjük az összeget és 5 lej portóköltséget postán előre beküldeni a következő címre: Minerva Irodalmi és Nyomdai műintézet Cluj, Str. Baron L. Pop 5. Könyvtérjesztőosztály. A postautalvány szelvényére kérjük rájegyezni a kívánt könyvek címeit. Utánvételt nem szállítunk, mert az utánvételezés költsége nagyon megrágtja a küldeményt. Kérje irodalmi és műkedvelő árjegyzékünket.

Terményárak Nagyváradon.

Buza 380, rozs 270—280, árpa 350—360, zab 410—420, kukorica 270—280 lej mázsánként.

Terményárak Nagykárolyban.

Búza 340—350, rozs 240—250, takarmányárpa 300, napraforgómag 350—360, kukorica 250—260, bükköny 400—410 lej mázsánként.

Terményárak Szatmáron.

Búza 350—700, árpa 340—500, rozs 250—260, kukorica 260—270, zab 340—350, napraforgó 350, 355 lej métermázsánként.

Ipari rovat

Kik tehetnek mestervizsgát?

A munkaügyi minisztérium közölte a munkakamarákkal és munkafelügyelőségekkel, hogy csak azok a mesterek állhatnak mestervizsgára, akik be tudják bizonyítani, hogy 1931 április 30-ika óta egyfolytában működő önálló műhellyel rendelkeznek. Az erre vonatkozó bizonyítékokat a munkásbiztosító pénztártól, továbbá a kereskedelmi és iparkamarától lehet beszerezni. A munkaügyi minisztérium rendelkezésben hangsúlyozza, hogy ezek nélkül a bizonyítványok nélkül mestervizsgát nem lehet tenni. Mestervizsga és mesterkönyv nélkül többé nem lehet az ipart folytatni. Azok az iparosok, akik nem állanak vizsgára és nem szerzik be a mesterkönyvet, 1938 december hónap 31-ig meg kell, hogy szüntessék műhelyeiket.

Ha sikert akar elérni,

hirdessen a

„MAGYAR NEP”-ben!

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

A Szeretet iskolájában.

A szeretet kegyes.

„A szeretet kegyes“ mondja az apostol. Az apostol e kijelentését az eredeti szövegben használt szó értelmének megfelelőleg úgy is visszadhátrók, hogy a szeretet barátságos, nyájas. Van olyan magyar nyelvű fordítás is, amelyik így fordítja az apostol mondását: A szeretet kedveskedik. Mindezen értelmezés benne foglaltatik az eredeti kifejezésben, de mi azt gondoljuk, hogy ez állításban, kegyes a szeretet, még bensőségesebb kifejezést nyer a hívő ember szereteteljes magatartása. A szeretet kegyes. Ez a kijelentés arra utal, hogy az igazán szerető szívű ember mindenkiben felismeri azt az örökkévaló értéket, amely őt tiszteletre és e tiszteletből folyó megbecsülő magatartásra kötelezi. — Tisztelni azt, aki mellettünk van — ez a felebaráti szeretet, azoknak megbecsülése, akik hozzánk hasonló körökben élnek. Tisztelni azt, aki mellettünk van, az azt jelenti, hogy minden velünk összeköttetésben levő emberrel szemben követjük az evangéliumi arany szabályt: „És amint akarjátok, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is akképen cselekedjétek, azokkal“. Tisztelni azt, aki alattunk van, ez az irgalmasság.

A szeretet kegyes. Ez a kifejezés utal a szeretet isteni eredetére és arra az áhitatra, amely köztölteti mindenkivel szemben annak a szívét, aki a legszegényebb, a legelhagyatottabb, a legkessebb emberben is meg tudja látni és meg tudja becsülni azt az égi vonást, amelyet életre kelteni kötelessége.

A nagy szobrász-művészről, Michelangeloról olvastam, hogy amikor egyszer átment a florentinai városháza udvarán, egy hatalmas márványtömböt látott, megállott előtte és azt mondta kísérőtársának: Ebben a kőben egy angyal van elrejtve és én azt az angyalt életre keltem. Ilyen szemmel tekint legelhagyatottabb emberre is az igazán szerető szívű ember, így képes életre kelteni benne a jobb és igazabb embert.

A szeretet épen azért nyájas. A szerető szívű ember nem fordul el hideg, büszke közönnyel embertársától, hanem magatartását az a krisztusi előzékenység, figyelem és gyöngédség hatja át, amelynek törvényét Krisztus úgy fejezte ki, hogy ha valaki téged arra kér, hogy menj el vele egy mérföldre, menj el vele kettőre. Az ilyen szeretetben áldott szívű ember, ha tanácsot ad, akkor nem a fölényeskedő büszkeségnek leereszkedésével, hanem az együttérző szív közvetlenségével, mint testvér szól a testvérhez. Ezért mondhatjuk azt is, hogy a szerető szívű ember magatartása barátságos. Ha a szerető szívű ember segítséget ad, akkor segítség-nyújtásban nincsen kedvetlenség, erőszakoltság, hanem jótétevéseben benne van az, amit a mi Urunk Jézus mondott az igazi alázat-nyújtás módjáról: Te pedig, amikor alázatodat osztogatsz, ne tudja a te bal kezéd, mit cselekszik a te jobb kezéd. A szerető szívű emberben van valami olyan lelki finomság, amely nem engedi meg neki soha, semmiféle körülmények között, hogy szándékosan bárkinek bántalmat és kellemetlenséget okozzon. Ez indítja arra az ilyen embert, hogy magatartásáról azt kell mondanunk, hogy olyan szeretet van benne, amelyről mindig igaz a kifejezés: A szeretet kedveskedik. Az ilyen embernél ez a kedveskedés nem valami erőszakosan magára öltött szerep, hanem a lélek mélyéből előtörő természetes közvetlenség. A szerencsétlen Maria Antonietteről olvastam, hogy amikor a vérpadon hóhérának lábára lépett, ekkor is közvetlenül halála előtt, önkénytelenül tört fel szívéből a figyelem szava: Bocsásson meg uram, nem szándékosan tettem. Ez a szeretetnek királyi magatartása. És most mit mondjunk arra, hogy amikor a mi Urunk Jézus Krisztus oda volt szegezve a keresztfához, gyötrő kínjai között így imádkozott: „Atyám, bocsásson meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.“ Bizony igaz, hogy a szeretet kegyes, mert az igazi szeretet Isten Lelkének megnyilatkozása az emberben.

Mulafaló

DALOK

HEJ, IHARFA...

Hej, iharfa, juharfa —
 Palyolating kivarrrva;
 Tudod, pajtás kivarrrta?
 Az a kis lány,
 Az a kis lány
 A barna.

Palyolating, jegykendő,
 Múlik az ó-esztendő,
 Karácsonyban hirdetnek,
 Ünnepe után,
 Ünnepe után
 Esketnek.

Verje meg a búbánat,
 Ki elszólja babámat!
 Jár a világ rossz szája:
 Ne hajts rózsám,
 Ne hajts rózsám
 Reája.

Arany János.

HULL A LEVÉL A VIRÁGRÓL...

Hull a levél a virágról,
 Elválok én a babámtól,
 Isten hozzád édes,
 Isten hozzád kedves
 Galambocskám!

Harmat hull a száraz ágra,
 Könnyek hullnak az orcánkra.
 Isten hozzád édes,
 Isten hozzád kedves
 Galambocskám!

Sárgul a hold az ég alján,
 Mind a kettőnk oly halovány,
 Isten hozzád édes,
 Isten hozzád kedves
 Galambocskám!

Lesz még virág a rózsafán,
 Egymást még mi is látjuk tán,
 Isten hozzád édes,
 Isten hozzád kedves
 Galambocskám!

Petőfi Sándor.

A köpásztor.

Nyitra vármegye keleti szélén nagy hegylánc legmagasabb csúcsaképen emelkedik az égbe a büszke Zobor hegy erdős koronája.

A hegy lábánál dombos, hullámos mezőség húzódik keletről nyugatra. Jó legelő már századok óta. Rendesen ide hajtják a közeli falvakból a juhokat.

Itt legeltette hat falueska nyírott, fehérre mosott bundájú gyapjasait a kuruc idők papjaiban Miska pásztor is.

Nem sokat törődött ő a világgal. Nem keltére már kint legeltette nyáját. A hirtelen felviharos fűre heveredett. Hallgatta a pacsirta énekét. Ha beleúnt, maga is nótába kezdett. Fűtyült, dalolt, furulyázott. Ha egy-egy tevével utas került a vidékre, eligazította Nyitra városa felé. Ismert a környéken minden fűszálat s nevéen szőlította valamennyi bégető bányát s öreg juhát. Tudta mind a környékről, hogy melyik faluból való s ki a gazdája.

Most is kint legel már Miska megfűrösztött nyája a Zobor hegy lába alatt húzódozó mezőségen. A pásztorgyerek botjára támaszkodik. Nézi a futó fellegeket. Lesi az égre szálló pacsirtát. Mohón szívja magába a harmatos, üde levegőt. Egyszerre csak a hegy mögül kuruc csapat lovagol felé. Almásfoltos paripán léptet elől a csapat vezetője. A pásztor közelében megáll:

— Hol lehet itt átjutni a Nyitra vizén, legény, hogy hamarosan a nyitrai vár alatt lehessünk?

— Amott a hajláson túl megcsendesedik a folyó folyása. Szügyig se ér a a viz a lovaknak. Ott bátran átjuthatnak, vitéz uraim!

S a kurucok tarka, fegyveres csapata a hajlásnak tartott. At is gázolt a Nyitrán. A dombról messziről belátta őket a pásztorgyerek. De nem telt bele jó félóra se, másik kuruc csapat is közeledett.

— Jó reggelt, fiam, — szólalt meg az elől lovagló kuruc, — merre jutunk itt leg hamarább a nyitrai várhoz?

Miska őket is eligazította becsületesen. És így ment ez négy-öt órán keresztül. Egymás után lovagoltak elő a nyitrai hegyekből a szebbnél szebb, nagyobb nál nagyobb kuruc csapatok. Mind a nyitrai vár alá tartott. Miska irányította valamennyit a Nyitra folyó hajlásához, hogy ott a tulsó partra juttanak bizvást. Délre már rengeteg had verődött össze a nyitrai vár alatt.

A déli nap tüze elől árnyékba hajtott juhait a pásztor. Maga elfogyasztotta harapnivalóját. Elszenderedett. Nemsokára földetrázó lódobogásra riadt fel. Ki se dörzsölhette szeméből az álmat tisztességesen, elébe toppant valami vasas labanc generális:

— Merre mentek a kurucok, gyerek?

— Keresse meg kigyelmed őket, ha baja van velük!

— Felaprítalak, ha nem beszélsz?

— Hát csak rajta, akkor majd többet beszélek.

Erre a szóváltásra közbelépett egy sima képű labanc fajta. Sugott valamit a labanc generálisnak. Aztán ő fordult a pásztorhoz:

— Derék legény vagy, fiam, hogy ilyen bátran beszélsz. Megszeretett érte vitéz vezérünk. Meg is jutalmaz. Kapsz tíz aranyat. De ha azt is megmondanád, hogy merre tartottak a kurucok, s hol úsztatták át a Nyitrát, nem sajnálna tőled húsz aranyat sem.

— Minek az a sok pénz nekem?

— Minek? Hát megveszed az egész nyáját, s ezután a magad nyáját őrized.

S kiolvasták Miska tenyerébe a húsz aranyat.

— Ott a hajlásnál jutottak át a kurucok a tulsó partra, a nyitrai vár alatt gyülekeznek táborba.

Az utolsó áruló szót reszkető hangon sutogta a gyerek. A vén Zobor hegy megrázódott bele. Miska kiejtette kezéből az aranyakat. S amint szétszóródott a földön, minden Judás-arany nyomán lapu nőtt teli bojtörjással.

A pásztor rémülten szaladt juhainak közé. A nyáj szomorúan bégetett gazdájára. A hullámos mezőség egyszerre csak megremegett. Minden juh helyett töpe szikla bukkant föl a legelőn, Miska pedig embernyi kővé változott. Kőpásztor lett az emberpásztorból.

A labancok rendetlen sorokban, eszeveszetten menekültek vissza a hegyekbe. Mindenütt hozzájuk tapadt az aranyból nőtt bojtörjén. Minduntalan útjukat állta egy-egy szikla. Messziről is hallották a pásztorgyerek nyájának szomorú bégetését.

Ma is csodájára járnak a Zobor hegy alatt elterülő mezőségnek. Suttogva mondják el az emberek egymásnak az áruló pásztor szomorú történetét.

Gyökössy Endre

Apróságok • Adomák

A világ legkisebb muzeuma.

Charbneau, gazdag amerikai polgárnak a birtokában van a világ legapróbb muzeuma. A gazdag amerikai régyszer utazta körül a világot, hogy különös apróságokat gyűjtsön össze. Utazásai alatt rendkívül sok érdekes dolgot tudott összegyűjteni. Muzeumának tárgyai közül megemlítjük a következőket. A különös gyűjteményben gyufáskatulya nagyságu gépek vannak. A gépek között a legesodálatosabb alkotások láthatók. Így például gyűjteményében van egy akkora varrógép, hogy az ember tenyerében kényelmesen elfér és kitűnően működik. Gyűjteményének egyik kiváló darabja a következő: egy mogyoróhéjban 3000 művésziesen kidolgozott aranyból készült kanál van. Az amerikai gyűjtőnek azonban legértékesebb darabja

egy gombostű, amelynek fejére a Miatyánk van bevésve. Az apró szöveg nagyító-üvegen át jól olvasható. A munkát egy fegyenc készítette az amerikai Sing-Sing fegyházban. A fegyencnek ez a nehéz vésnöki munka százszori próbálkozás után sikerült és 25 esztendő alatt készült el. Közben a fegyenc látása állandóan romlott és a munka befejezése után megvakult.

A németek újból elindulnak a Himalája megmászására.

A világ legmagasabb hegycsucsának megmászsása még mindig nem sikerült. Több nemzet leghiresebb hegymászói kísérelték már meg a csaknem 10 km. magas hegycsucok megmászását. Minden kísérlet meghiusult eddig a feltornyosuló nehézségek és természeti akadályok miatt. A németek most újabb kutatórajt szerveztek, hogy a hatalmas hegyesucs tetejére jussanak. A kutatók rövidesen el-

indulnak és a tervek szerint két évig maradnak a Himalája vidékén. Hitler kancellár repülőgépeket bocsájtott a kutatók rendelkezésére.

Páratlan kényelmű vonatokat helyeznek forgalomba Amerikában.

Az amerikai vasutak nagyon érzik, hogy a gépköcsi komoly versenytársa lett a vonatnak. Mind a személy-, mind az áruszállításnál nagy visszaesés mutatkozik az amerikai vasutakon. Az amerikai személyszállító vonatok csaknem teljesen üresen futnak és a vasut-társaságok ráfizetnek az üzletre. Erre való tekintettel elhatározták, hogy az amerikai vasutakat páratlan kényelemmel és nagy fényűzéssel rendezik be, hogy a közönséget megint rákapassák a vonaton való utazásra. Remélik, hogy ilyen módon sikeresen veheti fel a harcát az autóval. Terv szerint a személy-

Akarnak gazdagságot és boldogságot ?

Az új játékterv szerint fölvehetik a játékot

LOTERIA DE STAT

250' — leivel a II. osztályban, 250' — leivel a III. osztályban és 300' — leivel a IV. osztályban

Ne felejtsek el! Ujítsák meg sorsjegyeiket!

A II.-ik osztály huzása December 15-én.

Tanácsadó

Miután újabb rendelkezés szerint névre szóló tanácsadást nem lehet a lapban elhelyezni, felkérjük azon előfizetőinket, akiknek tanácsra van szükségük, hogy a rendes 20 Lei tanácsadási díjon kívül, még 7 Lei portóköltiséget is küldjenek be, mert a választ levélben adjuk meg.

Szabadföldben is jól telet a zöldség!

Sok pincében a zöldség télen át nem áll el jól. Különösen nedves és meleg pincék veszedelmesek a zöldségre nézve. Olyanoknak, akik azt tapasztalják, hogy pincéjükben a zöldség nem áll el jól, ajánljuk, hogy a murkot és petrezselymet ne szedik ki a földből, hanem hagyják kiint telelni. A kint hagyott zöldséget vékony szalmaréteggel le kell fedni és ilyen módon megakadályozzuk a föld lefagyását. Télen aztán tetészes szerint bármikor vehetünk ki a zöldségből. A kivett zöldséget, amíg kienged, ne vigyük hirtelen meleg helyre, hanem rakjuk hűvös helyre, hogy ott engedjen ki.

Gondozzuk a sodronykerítéseket!

A cinezett sodronykerítéseket alaposan át kell vizsgálni és ha a sodronyon rozsdásodás nyoma mutatkoznék, a rozsdát drótkéfével gondosan le kell dörzsölni és utána a sodronyt olajfestékekkel be kell mázolni. Nagyon vigyázni kell arra, hogy a rozsdás sodronyról gondosan legyen ledörzsölve, mert a rozsdás olajfesték alatt is tovább marja a sodronyt.

Nem koresosodik el az egymásmellé ültetett eper!

Az egymás közelébe ültetett, különböző fajtájú eprek nem koresosodnak el. A koresosodás ugyanis csak abban az esetben

következnék be, hogyha a jövőben magot szedve magvetés útján szaporítanánk az eperültetvényt. Tekintettel azonban arra, hogy indák útján szaporítjuk, lehetetlen, hogy az eper elkorcsosuljon. Ugyanigy téves az a féltékenység, hogy az egymás közelébe ültetett különböző fajta krumplik egymást elkorcsosítják. Csak abban az esetben állaná ez meg helyét, hogyha a krumplit magvetés útján szaporítanánk.

Jó trágya a korom!

A kályhatakarításakor kikerülő korom nagyon jó trágyaszor. Lehetőleg vegyítsük a keverék trágyához. Ilyenkor, ősszel a kertből nagyon sok falevél és növényi hulladék gyűl össze. Ha ezekhez vegyítjük a kormot, nagy mértékben javítjuk a keveréktrágya minőségét. Ne dobjuk tehát el a kormot, hanem használjuk fel trágyázásra!

Jól lehet tartani a káposztát veremben!

A káposzta télen szabadföldi veremben sokkal jobban eláll, mint a pincében. A káposzta-vermet nem szabad lemélyíteni, mint ahogyan a krumpli és répa vermet szokták készíteni. A káposztát a talaj egy magasabb pontján kell felkupaolni, hogy víz ne érhesse. A halom alján és gerincén rőzséből hosszú szellőzőt kell készíteni. Miután a halmot felraktuk, zsupszalmával, földdel, majd trágyával borítjuk be. Végezetül a halomra megint földet rakunk. Az ilyen módon elvermelt káposzta nagyon jól eláll és késő tavaszig sem romlik meg. A tavaszi meleg időjárás beköszönése után a káposztaverem takaróját eltávolítjuk.

Laplulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Játszanak bizalommal a Loteria de Stat
COLECTURA OFICIALA - nál

Főelárusítóhely: CLUJ, Str. Regina Maria Nr. 46.

állító kocsikat teljesen acél-
al fogják építeni és kívül na-
messzinüre festik be. Belül
kocsik halványzöld színűek
sznek, a kocsik folyosói pe-
g világossárgák. A személy-
állító kocsikban az összes
részek rozsdamentes fém-
al fognak készülni. A kocsik
berendezése pazar kényelmű
sz. Az öblös karosszék-
ongya gumival lesznek ki-
rnázva és a padlót süp-
dő, vastag szőnyeg fogja
borítani. Az étkezőkocsiban
nyon olcsón fogják az éte-
ket kiszolgálni és figyelem-
vel lesznek arra, hogy bete-
k számára is bármilyen
szót adhassanak. A vona-
n utazó kisgyermek-
ára külön kocsik lesznek és
ekben a kocsikban gyermek-
dozónók fognak a gyerme-
ekre felügyelni és azok fog-
k táplálni is. Az amerikai
asuttársaságok büszkén hir-
etik, hogy a vonatok olyan
italanul fognak közlekedni,
gy azokon csak a kisgyer-
ek-ek csörgője fog lármát
kozni. A kocsik ablakai csak
nem légmentesen fognak zárni
s a kocsik kellemes hőmér-
kletét és jó szellőztetését vil-
amos berendezések biztosítják.

Számtan.

Az elemi iskolában a tanító a
számtan rejtelseibe akarja be-
vezetni Pistikét.

— Mondd, fiacskám, ha hét-
ből elveszek hármat, mennyi
marad?

Mély hallgatás a válasz.

— Idenézz, — segít a tanító
beteszek a zsebbe hét da-
bó rézpénzt. Ebből hármat
veszitek. Mi van akkor a zse-
benben?

— Egy lyuk, tanító ur. kérem
állan fel Pisti arca.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönhet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

P. E. Hadrév. S. F. Csanáros. F. J. Marosvásárhely, B. M. Székelybózs. N. Gy. Magyarfráta. V. J. Fotosmartonos.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Amint már említettük, az 1939. évre szóló könyvnapot még karácsony előtt megjelenik s mindazon előfizetőinknek, akik előfizetéseiket f. év végéig számítva kifizették, a megjelenés után bizonyos sorrendben beosztás alapján elküldjük címükre. Figyelmeztetünk minden hátrálékost, hogy igyekezzenek a díjat beküldeni, sőt a múlt héten azt is felemlítettük, hogy még egy heti határidőt adunk a pénz beküldésére, mert ez esetben az első szállítmánnyal megküldjük részükre a naptárt. Most azokhoz intézzük felhívásunkat, akik még nem rendezték f. év végéig szóló előfizetéseiket. Akik december hónap folyamán küldik be a díjat, a naptárhoz szintén hozzájutnak. És pedig, amint az első szállítmányt szétküldtük, azonnal sorra kerülnek az ezután fizető előfizetők is, ha ez év folyamán beküldik hátrálékos díjaikat. Érdeke tehát előfizetőinknek, hogy a naptárhoz mielőbb hozzájussanak, ezért a hátrálékot a legsürgősebben küldjék be, mert ezáltal a naptárt biztosítjuk részükre.

Nagykároly vidéki olvasóinkhoz! A Nagykarolyban megjelent

„Kisebbségi Ujság” című megszűnt lappal pár hónappal ezelőtt olyan értelmű megállapodást kötöttünk, hogy ezen lap előfizetőinek f. év végéig küldjük lapunkat a megszűnt lap helyett. Miután az év vége közeledik, és ezen olvasóinknak lapunkat a jövő év elejétől kezdődőleg csak azon esetben küldhetjük, ha írásban bejelentik megrendelésüket kiadóhivatalunknak és egy félévi díjat előre beküldenek, ennél fogva felkérjük mindazokat, akik ilyen címen kapták lapunkat, hogy a fenti feltételeink alapján küldjenek értesítést, mert ha ez nem történne meg, az év végén, minden külön értesítés nélkül, megszűntetjük részükre lapunk küldését.

Gyógynövények értékesítése. Ezen ügyben a következő címhez kell fordulni: Cooperativa „Adonis” Cluj, Calea Mănăstur 3. — (Academia Agricola.)

Lelkészek, tanítók nőszövetségek figyelmébe ajánljuk az Új Cimora által a könyvpiacra megjelentetett szindarabos könyvecskéket. A legjobb falusi szindarabok számára is alkalmas gyermekszindarabokat foglalják magukba ezek a könyvecskék, ismert gyermekírók tollából. (Fereny L. Marcella, Kirjárné Kovács Emma, Balla Ilona, Horváth Sarolta, Móráné Ósz Rózsa, stb.) Arak portóköltséggel (5 lej) előre küldendők.

1. Simon Sándor: Karácsonyi örömök . . . . . 20 L.
2. Mikulás, Karácsony és Szilveszter alkalmára való szindarabok . . . . . 20 L.
3. Anyáknapjára, vizsgára való szindarabok . . . . . 20 L.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Allástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelíges leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyisint az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Vevők vagyunk hámozatlan bal-tacin, szarvaskerepmagra és uradalmi garantált fajtisza sárga eckendorfi takarmányrépamagra. Eladók sziveskedjenek mintázott ajánlatukat hozzánk juttatni. Mezőgazdák R.-T. brassói fiókja. Levelek románul címzendők: Agriculturilor S. A. Sucursala Brasov, Voevodul Mihai 11.

Kis család szerény otthonot kaphat Tordán két és fél holdas gyümölcsös, kevés szőlő, veteményes és virágos kert műveléséért. Csak gyakorlattal bíró, lelkiismeretes, munkaszerető református emberek jelentkezzenek. Javadalmazás megállapodás szerint. Cím a kiadóban.

Aratás és cséplés után a következő évi termésre készítjük elő a talajt. A jó gazda szorgalmasan gondozza földjét, mert a jól táplált föld sokkal több és jobb termést ad. A talajművelésre, forgatásra és trágyázásra szakszerűen tanít meg

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című közel 700 oldalas számos magyarázó képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal számra a könyv összegét kérjük előre. — A rendelés összegét kérjük előre megrendelhető a „Magyar Nép” kiadóhivatalánál Cluj, Strada Baron L. Pop 5. — Igyekezzen mindenképp mielőbb megszerezni a **GAZDATUDOMÁNY** című könyvet!

Revolveres merénylet Kolozsváron.

A kolozsvári Tudomány Egyetem rektora, Stefanescu Goanga és a kíséretében levő Gruia detektív ellen három diák revolveres merényletet követett el. A merénylők az esti órákban várták az

vérátömlesztést alkalmazták a rektornál.

A rendőrség azonnal bevezette a vizsgálatot. A kolozsvári hadtestparancsnokság pedig a merénylettel kapcsolatban szigorú intézkedést léptetett életbe. Az

Stefanescu-Goangă rektor.

Gruia detektív.

egyetem rektorát, amint az egyetem felé haladt Gruia detektív kíséretében és rájuk lőttek. A merénylet után keletkezett hirtelen zavarban a három merénylő elmenekült. Gruia detektív azonnal meghalt, a rektort súlyos sébével a klinikára szállították.

Az egyetem rektorának az állapota nagyon súlyos volt, azért két izben is

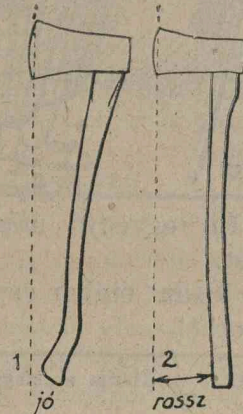
egyetemet, a mozikat és a szórakozóhelyeket bezárták. A város határát fegyveres gyűrűvel vették körül. Az egyetem rektorának életét többszöri műtét után megmentették. A detektívet nagy részvét mellett temették el. A rendőrség a véres tett bűnrészeseit, Nicolae Francut és két büntársát elfogta. A merénylők főiskolai hallgatók Kolozsváron.

Tanuld meg!

Milyen a jó fejsze?

A fejszével végzendő munka akkor könnyű, hogyha a fejsze helyesen van nyelébe illesztve és a nyélnek helyes alakja van. Ujabban Amerikában a fejszének nem egyenes nyelet tesznek. Ugynevezett tehénláb alakú fejszét használnak. Ezek a fejszék, amint a képről látszik, nem egyenes nyelűek, hanem a nyélnek hajlása van. Fontos dolog, hogy a fejsze éle ne legyen rövid és keskeny, hanem inkább széles és hosszú. A rövid

és keskeny él könnyen beszalad a fába, de nagyon nehezen lehet kihuzni. Gyors munkát és hasznos munkát széles és hosszú élű fejszével lehet végezni!

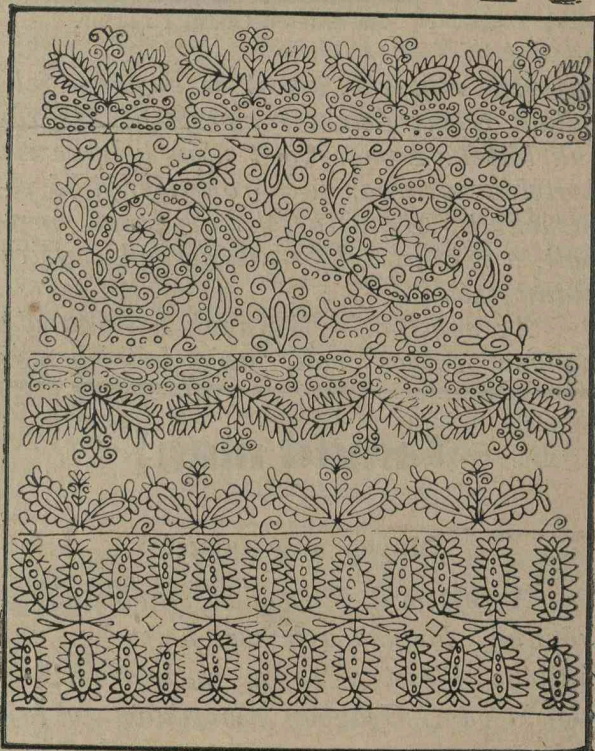
Ris gyermekek vágyón lesik,
Mig az első hó leesik.
Őregje is jó havat vár:
Forgatásra vár a naptár.

**Irjuk egy oldalra a „Magyar Nép“-nek
küldött kéziratokat!**

Szerkesztői üzeneteink között nagyon sokszor közöltük már, hogy a „Magyar Nép“-nek küldött kéziratokat olvashatóan, tintával és a papir egy oldalára kell írni. Sajnos olvasóink nem veszik figyelembe közlésünket és még ma is nagyon sok olvashatatlan kéziratot kap szerkesztőségünk. A kéziratokat azért kell egy oldalra írni, mert ez megkönnyíti a nyomdai szedést. Két oldalra írott kéziratoknál a tinta esetleg átüt és ez nagyon zavarja a szöveg olvashatóságát.

Kérjük tehát olvasóinkat, hogy a jövőben tisztán, olvashatóan és egy oldalra írva juttassák el hozzánk a kéziratokat!

A magyar diszítés alapformái.

Érdekes szegély diszket mutat mai közlésünk az írásos varrotások mintáiból. Figyelemre méltóak felső diszítésünk közepén gazdagon diszített nagy horgasok.

Ki jár jobban?

Bérlő: Én egyedül száz embernek adok kenyeret.

Munkás: Száz ember egyedül az urnak ad kenyeret!